

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 21 листопада 2013 року № 47–48 (522–523)

"НЕ ВМИРАЙ!"

Спочатку ці розпачливі зойки ще лунали в зчорнілих від горя українських селах. "Мамо, не вмирай...", "Донечко, не залишай мене", "Синочку, живи..." Від розпуки матері ламали руки, рвали на собі волосся, голосили над захололими тільцями своїх діток. Ще намагалися вийти на сонечко старі, щоб попрощатися з білим світом. Ще діти кликали на поміч... Ще дитячі рученьки з останніх сил намагалися підняти пшеничний колосок із землі. Люди ще мали останню надію на порятунок...

А на початку 33-го року, лихого, голодного, коли бузувіри вирвали з дитячих ручок останню морквину, українське село завмерло. Вимерло. Не плакали матері. Замовкли діти. Навіть пташки принишкли. Моторошна тиша оповила щедру українську землю. Тепер вона стала могилою для тих, хто споконвіку її обробляв. "Не вмирай..." – хіба що говорили застиглі материнські очі, мовчки проводжаючи на той світ душу своєї кровинки.

Світ не здригнувся – ні від жахіть більшовицької тиранії, ні від власного цинізму та байдужості. Здавалося, навіть сама смерть злякалася такого звиродніння...

Минуло 80 літ. І от днями соціологи повідомили про результати опитування громадян про ставлення до Голодомору. Майже всі вважають його геноцидом української нації, катастрофою, пам'ять жертв якої треба вшановувати на державному рівні. Така позиція логічна. Та опитування мало ще один, вражаючий висновок. Українці бояться... голоду, бояться повторення геноциду. Цей страх передається на генетичному рівні, з покоління до покоління, живе у підсвідомості. Ним уражена значна частина нашого постгеноцидного суспільства. Наша спадкова пам'ять зберігає зойк української матері-землі "Не вмирай!"

ДО 80-Х РОКОВИН ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ

НАРОД МІЙ Є! НАРОД МІЙ ЗАВЖДИ БУДЕ!

21 листопада о 9:00. Відкриття міжнародного наукового симпозіуму "Голодомор 1932 – 1933 рр. в Україні: історія і пам'ять"

Сесійна зала Великої конференцзали Національної академії наук України, вул. Володимирська, 55 (3 поверх)

Участь у симпозіумі візьмуть зокрема: Стефан Куртуа, відомий французький історик, автор сучасного наукового бестселера "Чорна книга комунізму" (виданого у 26 країнах), Ніколя Верт, французький історик-совєтолог, професор історії Національного центру наукових досліджень Франції, Єдвінс Шноре з Латвійського університету, автор та режисер документального фільму "Радянська історія", Ґенадь Побережний з Гарварду (США), Агнешка Матусяк з Вроцлавського університету (Польща), Вольф Москович (Єрусалимський університет (Ізраїль), Оля Андрієвська Торонтський університет (Канада), Мирослав Попович, Людмила Гриневич, Станіслав Кульчицький, Олеся Стасюк, Володимир В'ятрович, Андрій Козицький, Ігор Щупак та ін.

21 листопада, 19:00. Світова прем'єра опери американського композитора Вірка Балея "Червона земля. Голод". Національна опера України (вул. Володимирська, 65). Тенор головного героя виконує зірка світового масштабу – оперний співак Джон Дайкерс, який разом із чотирма іншими солістами прибуде в листопаді до Києва.

Міжнародний форум до 80-х роковин Голодомору "Народ мій є! Народ мій завжди буде!", організований Громадським комітетом із вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду'32–33 років в Україні, пройде ***21–22 листопада*** 2013 року у Києві.

22 листопада, 11:30. Відкриття виставки Платформи європейської пам'яті та сумління "Тоталітаризм у Європі: Фашизм – Нацизм – Комунізм". Український дім, вул. Хрещатик, 2.

ВСЕНАРОДНИЙ ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ

23 листопада в усіх обласних центрах, 32 країнах світу, у селах та містечках українці прийдуть до пам'ятних знаків жертвам геноциду та запалять свічки в пам'ять мільйонів вбитих голодом.

КИЇВ, 23 листопада
14:00 м.Арсенальна, спільна хода до Національного меморіалу Голодомору.
15:00 – пам'ятні заходи біля Національного меморіалу Голодомору.
16:00 – загальнонаціональна хвилина мовчання. Початок акції "Засвіти свічку пам'яті".

ДО 70-ЛІТТЯ АБН

ВОЛЮ НАРОДАМ! ВОЛЮ ЛЮДИНІ!

Сімдесят років тому на Рівненщині, в селі Будераж, відбулася Перша конференція поневолених народів, яку ініціювала Організація Українських Націоналістів. Вона заклала підвалини створення Антибільшовицького Блоку Народів (АБН), Конгрес якого відбувся через 2,5 року вже поза межами України – 16 квітня 1946 року в Мюнхені.

АБН постав під гаслом гуманізму та справедливості – "Свобода народам! Свобода людині!" Цей клич звитяги означав, що українські націоналісти мислять категоріями планетарними, вболіваючи за долю України і – за майбутнє людства, в якому не буде місця для імперій, натомість утвердяться ідеали свободи та справедливості. Все – просто і логічно. Адже людина народжується вільною і вільною має пройти свій земний шлях. Водночас по-справжньому вільною людина може бути лише тоді, коли вільним є її народ. Але до такого трибу життя доведеться пройти нелегкий шлях боротьби проти колоніального зусилля, здолати імперію зла.

Саме 21–23 листопада 1943 року було започатковано створення фронту поневолених народів і ухвалено концепцію їхньої боротьби проти нацистської Німеччини та більшовицької Росії. В Конференції брали участь представники 12 національностей: п'ять українців, два білоруси, п'ять грузинів, шість азербайджанців, чотири вірмени, два татарини, два осетини, а також кабардинець, черкес, башкир, чуваш, казах та п'ятеро узбеків. Усі вони воювали в складі УПА, яка налічувала 15 національних загонів. Наприкінці німецької окупації України в них воювало щонайменше 20 тисяч представників поневолених народів. Національні загони діяли в основному на території Волинської та Рівненської областей. Тож закономірно, що саме на цих землях відбувалася Конференція. Її учасники понесли ідеали свободи та спільної антиімперської боротьби в рідні землі, а ті, хто залишився в Україні, боролися проти окупантів відчайдушно і самовіддано, більшість із героїчно загинули на полі бою. Вічна їм память і слава...

Впродовж сорока років Президентом Антибільшовицького Блоку Народів був Ярослав Стецько. По його смерті 1986 року – Слава Стецько. Завдяки їхній діяльності вільний світ знав, що поневолені Росією народи не припиняють боротьби на свободу своїх націй. Очільники АБН були амбасадорами України в той час, коли вона не могла говорити сама за себе, перебуваючи в статусі російської колонії. Вимір діяльності АБН на відтинку геополітики – безцінний. Пам'ятаймо про це в день 70-річчя АБН. Пам'ятаймо завжди...

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

ДО 70-Ї РІЧНИЦІ АНТИБІЛЬШОВИЦЬКОГО БЛОКУ НАРОДІВ

"ЧОГО НАЙБІЛЬШЕ БОЇТЬСЯ КРЕМЛЬ"

Ольга РІЗНИЧЕНКО

Символічно, що 70-роковини АБН і 9-ті роковини Помаранчевої революції відзначаємо в один день. 22 листопада 2004 року на майдані Свободи майоріли не тільки українські, а й грузинські, азербайджанські, вірменські, білоруські, російські прапори… Недарма ж це день архістратига небесного воїнства Михаїла, покровителя людського роду, що топче Люцифера і всяку нечесть, як переможець.

Чи наш Майдан не був видінням втіленої мети, яку поставила ОУН революційна у 1943 році? Адже саме із цим гаслом:"Свобода народам-свобода людині" Україна у повоєнний час повела за собою поневолені імперіями народи на боротьбу за своє звільнення і встановлення на планеті такого справедливого ладу, коли кожна нація матиме право і гарантії на утворення власної держави.

Згадаймо, яку лють наша Помаранчева революція викликала у Кремлі – світовій штабквартирі ненависті і жадоби, закріпачення і пригнічення багатьох народів. Чи це не тому, що Київ, а не яку іншу столицю світу, вважають московські імперіалісти своїм головним цивілізаційним антиподом…

Чому й так біснуються, мертвою хваткою чіпляючись в Україну, кремлівські деспоти, намагаючись зірвати Асоціацію з ЄС… Бо не в європейських країнах, а саме у звільненому з московських крижаних обіймів Києві бачать вони початок кінця свого бундючного проекту "Русского мира". Гасло ж "Київ проти Москви" не стосується лише звільнення з-під московського панування самого Києва. Київ лише тоді буде вільним, коли отримують волю усі поневолені Москвою народи. Як підкреслював Ярослав Стецько: "За Україну можна боротися і в Туркестані, і в Сибіру і навпаки – за самостійні Ідель-Урал чи Грузію в Україні". В цьому паралель Києва проти Москви, як Христа проти Диявола. І це головна концептуальна засада Антибільшовицького Блоку Народів. Звідси й твердження Президента АБН Ярослава Стецька про "Україну як головну революційну проблему світу".

Чому у 1943 році, коли у розпалі була війна проти нацистської тиранії, українці ініціюють створення саме Антибільшовицького Блоку Народів? На це питання дає відповідь грузинський князь Ніко Накашидзе, секретар ЦК АБН: "Провід українського народу, свідомий того, що всі поневолені Москвою народи, згодом окуповані нацистськими військами на Європи та Азії, є пов'язані спільною долею і мусять вести спільну боротьбу, вирішив створити єдиний суцільний фронт з цими народами" (Ніко Накашидзе. 15 років АБН. // АБН в світлі постанов Конференцій та інших матеріалів з діяльності 1956–1966. Т.2, с.103)

GW ISSN 0001 - 0545
B 20004 F
ABN CORRESPONDENCE
Freedom for Nations! Freedom for Individuals!
BULLETIN OF THE ANTIBOLSHEVIK BLOC OF NATIONS

Verlagspostamt: München 2 March-April 1986 Vol.XXXVII No. 2

THEY'RE STEALING INNOCENT CHILDREN

NEW DELHI, India (AP)—Soviet authorities in Afghanistan are shipping thousands of primary school Afghan children to the Soviet Union for at least 10 years of indoctrination into communism and the Soviet way of life. (November 14, 1984)

Gorbachev, Send Back The Afghan Children!

For more information write the Committee for a Free Afghanistan at 214 Massachusetts Ave., N.E., Ste. 480, Washington, D.C. 20002 or call (202) 546-7577.

Отже, коли німецький ворог відступатиме, українські сили дбають передусім про ліквідацію основного палія війни – СССР. На той час до лав УПА перейшли з Червоної Армії та угруповань Вермахту протягом 1942–1943 років 20 тисяч неукраїнців, які відважно воювали за волю своїх народів. У числі перших були організовані відділи з представників народів Туркестану та Північного Кавказу, азербайджанців, білорусів, татарів, грузинів, козаків (Вісник Організації Оборони Чотирьох Свобод України. – 1949. – Ч.8. – С.20). 27 липня 1943 року до УПА зголосилося 30 вірменів з Галичини, котрі, як червоноармійці, потрапили до гітлерівського полону. Їх загітував до лав українських повстанців оунівець-галичанин. (ЦДАВОВУ:Ф.3833. – Оп.1. – Спр.118. – Арк.28) Інформаційне повідомлення прес-служби УПА від жовтня 1943 р., свідчить: "В ніч з 29-го на 30-е вересня 1943 до складу УПА перейшов із Здолбунова загін під назвою "Азербайджан" в складі 160 чоловік з повним обмундируванням".

І це також дало поштових події, що увійшла в історію як Перша Конференція поневолених народів Східної Європи та Азії. Вона відбулася 21–22 листопада 1943 року в селі Будераж Здолбунівського району на Рівненщині. У її роботі взяли участь 39 делегатів від 13 національностей: азербайджанці – 6 делегатів, голова делегації лейтенант Фізул; башкири – 1 дел., Кагарман; білоруси – 2 дел., голова Дружний; вірмени – 4 дел., гол. воєнтехнік Антракт; грузини – 6, гол. майор Гогія; кабардинці – 1. Баксан; казахи – 1, Дежумен; осетинці – 2, гол. сержант Храм; татари – 4, гол. старший сержант Тукай; узбеки – 5, гол. Шімрат; "Українці – 5. гол. проф. Стеценко; черкеси – 1, Джігіт; чуваші – 1, сержант Скворцов.

"Напередодні Першої Конференції АБН, – пише в статті "30-річчя діяльності АБН" Леонід Полтава, – відбувся бій з німецько-гітлерівським загоном, який наближався до місця Конференції. Пішли у бій вояки УПА, пішли й делегати, і тим переможним боєм командував майор-грузин! Цей приклад, а їх багато, перекреслює всі московсько-большевицькі намагання дискредитувати ОУН, УПА, АБН, змальовуючи їх як таких, що "співпрацювали" з нацистським окупантом України!". (Там же, Т.4, с.102) На цій Конференції була опрацьована політична концепція АБН, про що пише Чтібор Покорни, голова Словацького Визвольного Комітету у статті " 25 років існування АБН". Треба "ліквідувати комуністичну систему та знищити російську імперію і на її звалищах побудувати незалежні держави поневолених народів в їхніх етнічних кордонах". (Там же. Т.3, с.246)

Розвиток подій в політиці повоєнного часу показує, наскільки правильними і передбачливими були концепція і політика АБН. І скільки б драматичних конфліктів могла уникнути світова спільнота, якби відповідальні державні мужі вільного світу дослухалися до перестороґ і порад АБН!

Тож уся повоєнна історія світу практично була змаганням двох стратегій: української (АБН) і російської ("єдинонеделімської" під різними ідеологічними та федералістичними строями, яку фактично аж до недавнього часу підтримували уряди провідних країн Європи та Америки.

Хоч із часом також і на бік стратегії АБН приставало дедалі більше здорових і впливових сил світового політикуму. І це завдяки колосальній енергії і вірі у переможну силу Визвольної концепції головного теоретика і Президента АБН Ярослава Стецька, з одного боку, і з іншого – жертовності, ініціативності, добрій організації і дисципліні українців у вільному світі. Не зважаючи на величезні кошти і людські ресурси, які вкидала Москва та її вільні-невільні помічники на Заході у дискредитацію ОУН, УПА, АБН, представлючи їх фашистами, нацистами, колаборантами у центральній пресі з мільйонними тиражами, створення десятків організацій, спрямованих на різноманітні інсинуації, провокативні дії, розколи і розбиття українського націоналістичного середовища, вже з початку 50-х років крига у стосунках із ієрархіями західних держав почала танути, і АБН усіх поневолених народів під проводом України став чинником світової політики. "Ані "фашисти", ані "слабодухи", як зазначав Я.Стецько, – не могли б по всій Європі й Америці улаштовувати багатотисячних маніфестацій проти загарбницьких дій червоних окупантів, постійно інформувати західну пресу і політикум про воюючу Україну, ставлячи в центрі вимогу визнання УПА і аналогічних формацій інших народів, піднімати в найсерйознішиий спосіб справу визволення народів через звернення, заяви, протести, спрямовані до західних амбасад і парламентів. З 1950 року коштом АБН видавався стотисячним річним тиражем "АБН-кореспонденс" англійською, німецькою, французькою мовами *(див. світлину)*. Також щомісячник "Украінен Обсервер" у Німеччині – тиражем 4000; "Вільна Україна" в Буенос-Айресі для іспаномовного світу. Крім того, АБН видала кілька серій марок і листівок "Підпільної Пошти України", які увійшли в обіг на Заході.

Характерно, що вже у 1951 році в Америці, яка була по війні найбільшим розсадником різноманітних проросійсько-єдинонеделімських партій, на масові, з присутністю тисяч людей, зібрання АБНу в Нью-Йорку приходять і виступають представники американського Конгресу, зокрема, Едвард О'Коннар, член ДП Комісії США, який у промові говорить про необхідність краху російської імперії. "Сатердей Івнінг Пост" від 27 жовтня 1951 року вміщує статтю генерала Фуллера "Чого боїться найбільше Кремль". На його думку найбільше Кремль боїться руху опору неросійських національностей. "Цілі ж останніх, – він додає, – докладно віддзеркалені в програмі АБНу. Найбільш сильною серед груп є очевидно українці, які пов'язані з Українською Повстанською Армією, яка оперує в нутрі СССР. (…) Ціль західних великодержав має збігатися з ціллю АБН, і з російською імперією треба покінчити".

Цього ж року в останніх двох числах "Н'ю лідера" Сідней Гук рецензував книжку британця Едварда Кренкшова, головною темою якої була аргументація, що росіянин ментально є людиною тоталітарної і не має жодних нахилів бути вільним. Автор розвиває ідеї британського професора Джеофрея Горера, який твердить, що росіяни за своєю природою та вихованням не здатні до демократії і цивілізованого життя. Наприкінці 1951 року американський антрополог Маргарет Мід закінчила за допомогою Міністерства Оборони США дослідний проект на цю ж тему і помістила статтю в часопису "Нечерел Гісторі". Її висновки такі ж, як і Креншкова та Горера, а саме, що "росіяни вірять твердо лише у сильну державну владу". А тому "навіть якщо в майбутньому совєтське ярмо буде скинуте, то лише для того, щоб встановити нову – іншу абсолютистську форму. І ми знову отримуємо контроль таємно-поліційної системи."

До цих висновків вчених, рівно ж як і до розробок АБН, жодна із західних країн своєчасно не дослухалась. В результаті світ отримав російського Колоса на путінських ногах, який увібрав в себе найгірші риси царського і радянського режимів, що продовжує підступами й інтригами розхитувати міжнародну безпеку. Для того, щоб врятувати цивілізацію, треба нарешті повалити Російську імперію і сприяти утворенню на її руїнах національних держав. Сьогодні початком цього процесу має стати погодження Європою концепції АБН і її поступового втілення з моменту підписання Асоціації ЄС з Україною.

Чи дозрів до цього світовий політикум попри всі перешкоди, які чинить Росія та її п'ята колона в українській владі, дізнаємось вже невдовзі по результатах Вільнюського саміту.

АНОНС

З НАГОДИ 70-річчя АБН І ДНЯ СВОБОДИ

22 листопада Конгрес Українських Націоналістів запрошує на урочистий вечір з нагоди 70-ї річниці Антибільшовицького Блоку Народів і Дня Свободи.

Урочистості відбудуться в актовій залі Конгресу Українських Націоналістів (м. Київ, вул. Антоновича, 3-б, перший поверх) за участі Голови Конгресу Українських Націоналістів Степана Брацюня, голови Азербайджанського комітету АБН Ельхана Нурієва, лідера "Білоруської партії свободи" Сергія Висоцького та інших. Початок о 15 годині.

У рамках заходу відбудеться презентація книги відомої азербайджанської письменниці, лауреата кількох журналістських премій, опозиційного громадського діяча Зумруд Ягмур "Аллах повертається" у перекладі українською мовою.

Роман "Аллах повертається" мав великий резонанс на батьківщині Зумруд Ягмур. Описані в ньому події в українців безперечно викличуть асоціації з цілком конкретними реаліями власної країни.

Прес-служба КУН

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71	Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34	Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87	Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56	Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72	Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154	Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48	Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63	Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82	Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71	Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35	Одеса	Ролінський Володимир	(095) 678-76-73	Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25	Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49	Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93	Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34	Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
			Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46	Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81
			Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07			

СВОБОДА НАРОДАМ – СВОБОДА ЛЮДИНІ

АБН: ЗНОВУ НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ

Як міжнародна політична організація поневолених народів, АБН упродовж півстоліття безкомпромісно працював для їхнього визволення з-під імперського гніту. В основі його діяльності були дві стратегічні концепції Ярослава Стецька: розвал СССР відбудеться під тиском національно-визвольних сил поневолених народів, і це буде єдиною запорукою уникнення світової ядерної війни. Незадовго до своєї смерті в липні 1986 року Ярослав Стецько пророче зазначив, що політичним каталізатором кінця імперії стане Чорнобильська катастрофа. Завершальний етап краху СССР позначений активними діями АБН, який від 1986 року і до відходу у засвіти в березні 2003 року очолювала Слава Стецько, напрацюваннями стратегії діяльності в нових умовах.

У президії: Орест СТЕЦІВ (Канада), Петро ДУЖИЙ і Слава СТЕЦЬКО (Україна), Мате ЦІХАСЕШВІЛІ (Чечення), Ганна ЧИР (Казахстан)

Марія БАЗЕЛЮК

У червні 1991 року, після 47-ми років еміграції, Слава Стецько вперше прибула в Україну. Її візит був напівлегальний, ризикований, приурочений 50-літтю Акта відновлення Української держави, проголошеного у Львові 30 червня 1941 року. Тоді Українське Державне Правління очолив Прем'єр Ярослав Стецько. Тож участь в урочистостях Слави Стецько мала великий резонанс не лише у Львові, Україні, а й у республіках, оскільки про подію повідомило і центральне російське телебачення, звісно, з відповідними коментарями. Львів вирував багатолюдними мітингами, люди жили надією, вірили, що дуже скоро самостійну Україну буде відновлено, і цю віру зміцнила в них Слава Стецько. Треба було чути багатотисячне "Слава!", коли вона вийшла на трибуну віча на площі Ринок, на одному з будинків якого відкривали меморіальну дошку, того будинку, з балкона якого 30 червня 1941 року Ярослав Стецько проголосив Акт про відновлення Української держави.

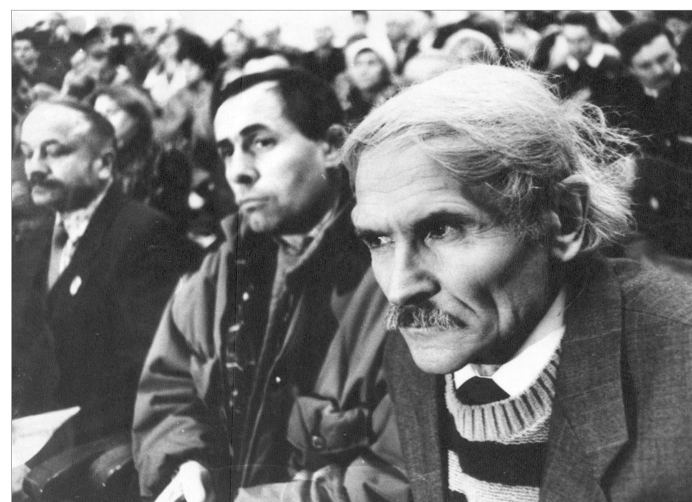
Під час перебування у Львові Слава Стецько провела прес-конференцію для журналістів, на якій тема діяльності Антибольшевицького Блоку Народів була однією з провідних. Власне червень 1991 року можна вважати початком відродження АБН на рідних землях. За два місяці потому впала імперія зла. 24 серпня Україна проголосила незалежність. Настала нова доба в історії людства, в якій, хотілося вірити, не буде місця для більшовицької сваволі та загарбницьких війн.

20–21 листопада 1992 року в Торонто відбувся Конгрес АБН *(світлина внизу)*, на якому з концептуальною доповіддю виступила Слава Стецько. Вона, зокрема, наголосила, що АБН сприяє національному визволенню народів, які ще залишилися у складі російської імперії та під комуністичною системою в деяких регіонах світу; закріпленню на міжнародній арені новопосталих держав, їхньому державному будівництву; мобілізації народів до захисту здобутої незалежності, проти агресивних зазіхань націонал-шовіністичних кіл історично імперських держав. Діяльність АБН потребувала нових підходів з урахуванням особливостей посткомуністичної епохи.

У першому ряду: В'ячеслав ЧОРНОВІЛ, Атена ПАШКО, Ірина КАЛИНЕЦЬ

Учасники Конгресу передчасно сподівалися, що большевицька імперія – СССР розпалася назавжди, а більшовизм, як ідеологія і спосіб мислення, спочив у бозі. Тож у Торонто було ухвалено рішення перейменувати АБН на Асамблею Блоку Народів Європи та Азії за свободу і незалежність. Проте події, що розгорталися на пострадянському просторі, дуже скоро засвідчили: імперський синдром, як і раніше, притаманний російським правителям, тепер уже демократичним, але не готовим мирно відпустити з-під колоніального ярма народи, що прагнули свободи. У Москві ще начебто соромилися свого великодержавного шовінізму, що незабаром проявився у найпотворнішій формі російського нацизму, або, як називав його Джохар Дудаєв, русизму.

Під час конференції у Києві. 21–22 листопада 1993 року. Світлини Володимира Саквука

20-21 листопада 1993 року в Києві відбулася перша за півстоліття Конференція АБН на рідних землях і була присвячена 50-літтю Першої Конференції поневолених народів. У ній взяли участь понад 600 делегатів. Це – представники народів-засновників АБН: українці, грузини, чеченці, вірмени, азербайджанці, литовці, білоруси, посланці української східної діаспори, які стверджували, що більшовизм у видозміненій формі продовжує існувати на 1/6 нашої планети й намагається взяти реванш, аби реанімувати імперію.

З доповіддю "АБН: 5 0 років боротьби" виступила президент АБН Слава Стецько. Доповідь "Перша Конференція поневолених народів Європи та Азії" виголосив її учасник Петро Дужий, який наголосив, що створений півстоліття тому спільний фронт боротьби проти комуно-імперського насилля є актуальним і сьогодні. Його твердження стало ще очевиднішим, коли з трибуни прозвучали промови делегатів від новопосталих незалежних держав, проти яких Москва спровокувала збройні конфлікти. Депутат грузинського парламенту Георгій Гулбані виступив з доповіддю "Третя спроба Росії анексувати Грузію", в якій виклав конкретні факти брутального втручання Москви у внутрішні справи Грузії, а згодом – військову інтервенцію проти молодої держави. Її президент Звіад Гамсахурдіа та парламент у січні 1992 р. були змушені емігрувати в Чеченію. Восени 1993 року законні органи державної влади повернулись у Грузію. Національна гвардія практично не зустріла опору, народ вітав З.Гамсахурдіа, відстань до Тбілісі щодня скорочшала. І тоді ставленик Москви Е.Шеварднадзе пообіцявши, що Грузія приєднається до СНД, попросив у Кремля військову допомогу. Росія розпочала агресію проти гузинського народу. Незабарі після Конгресу, 31 грудня 1993 року Звіад Гамсахурдіа загинув на території Західної Грузії. Лише через півтора місяці його тіло змогли перевести в Грозний, де й поховали. Автор цих рядків від імені АБН віддала шану З.Гамсахурдіа, виступивши на траурному мітингу в день його похорон 23 лютого 1994 року.

Небезпека збройного вторгнення російських військ нависла і над Чеченською Республікою Ічкерія. Про це говорив її делегат, член чеченського парламенту Мате Ціхасешвілі, який привітав учасників Конференції від імені Президента Чеченії Джохара Дудаєва. Мине рік, і Росія, застосовуючи тактику випаленої землі, розпочне військову агресію проти Чеченії. А тоді, в Києві, делегати Конференції АБН заявили, що вони, від імені своїх народів, визнають незалежність Ічкерії, і звернулися до країн вільного світу визнати ЧРІ, як незалежну державу. "Необільшовизм у Таджикистані" – доповідь лідера Демпаргії Таджикистану, професора Абдунабі Саттор-заде була присвячена реальним подіям на його батьківщині, де в травні 1992 року промосковська партноменклатура розпочала війну проти власного народу. Про імперські зазіхання Москви говорили всі промовці, зокрема, Етибар Теймуров (Азербайджан), Марійонас Юсевічус (Литва), Ольга Пархоменко (Вірменія), Ганна Чир (Казахстан), Мелетій Семенюк (Україна). Багато делегатів прибули до Києва з "передової", де вирішувалася доля їхніх народів і цілком очевидною була реальна політика Кремля – імперська, агресивна, людиноненависницька. Протистояти їй могли об'єднані сили народів. Що й відображено в резолюції" Конференції АБН "Заслухавши доповідь Президента АБН пані Слави Стецько та промови учасників Конференції, відзначаємо конечну необхідність дальності Антибільшовицького Блоку Народів на теренах колишнього Союзу з метою зміцнення незалежності новопосталих держав і захисту від імперських зазіхань Москви...

Закінчення на 4-й стор.

СВОБОДА НАРОДАМ – СВОБОДА ЛЮДИНІ

АБН: ЗНОВУ НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ

Вважаючи, що змінена на Конгресі АБН (Торонто) в листопаді 1992 року його назва на Асамблею Блоку Народів Європи та Азії за незалежність і свободу не відповідає сучасним завданням і покликанням АБН у Європі та Азії, повертаємо його первісну назву Антибільшовицький Блок Народів Європи та Азії (АБН), як таку, що вповні виражає зміст нашої боротьби проти комінстичного засилля..." Конференція обрала Комітет АБН і його голову – Петра Дужого, заступників – Марійонаса Юсевічуса та Абдунабі Сатгорзаде. До складу Комітету ввійшли Георгій Гулбані (генеральний секретар), Мате Ціхасешвілі (референт з військових питань), Марія Базелюк (організаційний референт) та інші.

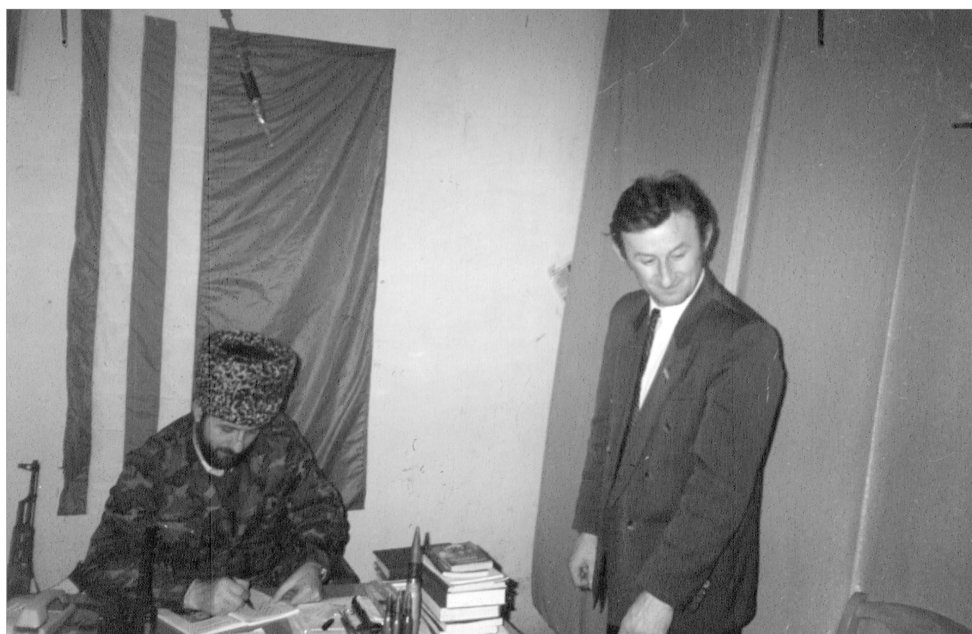
Закінчення. Початок на 3-й стор.

Наступне, після київського, засідання Комітету АБН на рідних землях було вирішено провести в Грозному – на запрошення представників Чеченської республіки. Конференція ухвалила резолюцію з питань подальшої дії АБН, Заклик до вільних народів світу, Звернення до народів Східної Європи та Азії, що борються проти російського імперіалізму та комунізму, а також Звернення до Організації Об'єднаних Націй про перебування російських військ на території Грузії й Таджикистану та Звернення до урядів і парламентів держав вільного світу із закликом визнати незалежність Чеченської Республіки Ічкерія. Члени Комітету АБН на рідних землях були уповноважені створити Національні Комітети АБН у своїх державах і координувати їхню діяльність із створення єдиного фронту боротьби за свободу. Так, було створено Український Комітет АБН, який очолила Марія Базелюк.

На могилі Звіада Гамсахурдіа. Грозний, 1997 рік

Віце-президент ЧРІ Зелімхан ЯНДАРБІЄВ і народний депутат України Михайло РАТУШНИЙ

Керівники національних комітетів АБН Марія БАЗЕЛЮК (Україна) і Мате ЦІХАСЕШВІЛІ (Чеченія)

Грозний, січень 1995 р.

Тим часом події на теренах, які охоплював своєю діяльністю Комітет АБН, розвивалися дуже стрімко і тривожно. В Грузії лютував проросійський режим Шеварднадзе. Його опричники запроторили в тюрми соратників Звіада Гамсахурдіа, де їх піддавали нелюдським тортурам. Серед політв'язнів опинився голова Грузинського комітету АБН, депутат парламенту Віктор Домуховський. Десятки заяв, протестів з приводу політичних репресій в Грузії від АБН Слава Стецько надсилала в міжнародні організації, зокрема, в ООН, залучаючи до "грузинської справи" Світову Лігу Свободи, правозахисні організації, дипломатів, сенаторів. Її контакти з державними мужами, політиками світового рівня були дуже широкими, і вона намагалася їх використати для благородного діла. Грузини належали до засновників АБН, упродовж десятиліть брали участь у його роботі, Звіад Гамсахурдіа телефонував Славі Стецько з Грозного, його соратники, зокрема, Віктор Домуховський, приїжджали для зустрічі з нею до Києва. Допомогти грузинським патріотам Слава Стецько вважала справою честі. Врешті ув'язненого до дев'яти років позбавлення волі Віктора Домуховського відпустили з тюрми достроково.

6 вересня 1991 року чеченці проголосили незалежну державу – Чеченську Республіку Ічкерія, а ще через два місяці обрали її Президентом Джохара Дудаева. Проте визнати Чеченську державу не наважилися ні постсовєтські країни, що не хотіли наражати себе на московські "штики", ні обачний Захід, ні ситий арабський світ. Хоча більшість із них морально підтримували чеченців, співчували їм, але здійснити вищий чин справедливості ризикнули тільки грузини. 1992 року грузинський парламент у вигнанні визнав незалежність Чечені. В грудні 1994 року окупаційні російські війська вторглися на територію ЧРІ. Впродовж Першої чеченської війни (1994–1997 рр.) українці, як могли, допомагали героїчному народові. Ми були поруч, коли в новорічну ніч 1995 року російські війська штурмували Грозний і зазнали поразки *(світлини ліворуч)*, коли в квітні того ж року привезли і доставили безпосередньо на територію Чечені гуманітарну допомогу, коли вивозили з Кавказу жінок і дітей родини Дудаєвих, коли в українських шпиталях лікували поранених чеченців, коли транзитом через Україну їхали в західні країни соратники Дудаєва, коли сам він загинув під час спецоперації російських спецслужб, коли видавали і проводили презентації видань, присвячених Чечені, зокрема, книгу другого Президента ЧРІ Зелімхана Яндарбієва "Чечения: битва за свободу", коли 1997 року Ічкерія обирала свої президентом Аслана Масхадова. Проти російської агресії в ЧРІ АБН та українська громадськість організовували маніфестації в різних державах світу – Данії та США, Канаді, європейських країнах. Коли 1998-го розпочалася Друга Чеченська, у Києві діяв українсько-чеченський інформаційний центр, який проводив прес-конференції, поширював прес-релізи, підтримував зв'язки з чеченськими представництвами за кордоном. 2003 року в Катарі російські терористи підірвали авто, в якому їхали Зелімхан Яндарбієв і його малолітній син. Убивці, яких тут же затримали, у свідченнях на суді стверджували, що виконували доручення президента РФ В.Путіна, яке їм передав міністр оборони Іванов... Перебіг процесу висвітлювався в тижневику "Шлях Перемоги". 2007 року за участі голови Українського комітету АБН в Україні видано перший том "Собрания починений" Зелімхана Яндарбієва коштом його дружини Маліки. Без перебільшення скажу, українці, зокрема, Комітет АБН багато зробили для поширення у світі правдивої інформації про події в Чечені.

Ми не мали потужного інформаційного ресурсу. Та все ж спромоглися на видання журналу "Свобода Народів", перше число якого вийшло в січні 1995 року. Ідейним натхненником видання була Слава Стецько. Втім, як і всього, що здійснював АБН в Україні, де на зламі тисячоліть потужна російська експансія набирала обертів і складала загрозу новопосталим незалежним країнам, у тому числі – нашій державі.

Геополітика була важливою складовою діяльності і ОУН, і Конгресу Українських Націоналістів. Без цього, одного з найважливіших напрямків роботи, політичні організації маргіналізуються, втрачають вплив у суспільстві, їх перестають "впізнавати" у світі. Це чудово усвідомлювала видатний політик і державний діяч Слава Стецько, Президент АБН – однієї з найбільш відомих у світі українських політичних організацій.

Чи виконав АБН місію, покладену на нього Першою Конференцією поневолених народів, яка відбулася 21–22 листопада 1943 році в селі Будераж на Рівненщині? Так. Однак зі смертю Слави Стецько діяльність АБН не була адаптована до сучасних реалій, не виробила стратегії боротьби в умовах, коли президент РФ Володимир Путін цинічно заявив, що найбільшою трагедією XX століття він вважає крах СССР (!), і взяв курс на реанімацію російської імперії. Протистояти імперським амбіціям Кремля, в яких Україні відводиться роль упосліadженої колонії, можуть лише об'єднані вільні нації і народи. Тож місія АБН триває...

Марія БАЗЕЛЮК

ВОЛЯ НАРОДАМ! ВОЛЯ ЛЮДИНІ!

СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ ЗАБ'ЄМО ПАЛЮ В МОГИЛУ МОСКОВСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ

Мелетій СЕМЕНЮК,
голова Волинської ОО КУН,
голова Братства ОУН-УПА Волинського краю

Вельмишановна пані Президенте АБН, шановна президіє, шановні учасники і гості святкової ювілейної конференції АБН!

Від імені Волинської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів, Братства ОУН-УПА Волинського краю вітаю вас та бажаю натхнення і незламності духа у спільній, ще не завершеній боротьбі з московським імперіалізмом. Хотів би просити вас вшанувати хвилиною мовчання тих, які полягли на полі слави в боротьбі з московськими і всіма іншими імперіалістами, або були закатовані в тюрмах і концтаборах разом з українцями. Серед них – литовці, латиші, естонці, грузини, чеченці, кабардинці, татари, інгуші, балкарці, азербайджанці, вірмени, башкири, казахи, узбеки, таджики, туркмени, киргизи, тувинці, білоруси, росіяни, представники інших народів. Сьогодні я міг би назвати десятки імен та прізвищ славних синів цих народів, які героїчно загинули в лавах повстанців УПА. Вшануймо їхню пам'ять.

(Присутні в залі встають).

Дякую. Прошу сідати.

* * *

По втраті державної незалежності в XIV столітті український народ постійно змагав до її відновлення. Змагання ці були у різних формах, в залежності від того, хто їх організував і очолював. Раз була це боротьба за "батьківську віру", або боротьба "з панами", які були виразником чужих сил. Іншим разом була це боротьба за рідну мову, школу і культуру. Була також боротьба збройно-повстанська, іноді дипломатична – депутації до Варшави, Москви чи Відня.

Змагання нашого народу за свою національну окремішність то набирали всенародного розмаху, то притихали, але ніколи ота "золота нитка" не переривалась.

Та треба наголосити також, що багатьом нашим зривам протягом віків бракувало чіткої політичної державницької ідеї, державного думання, яке об'єднало б весь наш народ. Оформилось таке думання щойно в XVII столітті, коли до боротьби долучились усі верстви нашого народу – селянство, шляхта, духовенство, міщанство. Наслідком цих змагань було створення Української Гетьманської Держави.

Знову вийшли ми на шлях державного творення на початку XX століття, в час Першої Світової війни, проголосивши утворення Української Народної Республіки. Але й тоді ідею власної державності наші політики підмінили, з "братньою поміччю", гаслами соціально-економічними, внаслідок чого ми і державу втратили, і не розв'язали соціально-економічних питань.

Після вікових ходінь по муках утвердилась ІДЕЯ І ЧИН ДЕРЖАВНОСТІ. До

*Мелетій СЕМЕНЮК.
Новий Загорів, вересень 1994 р.*

цього різними шляхами прийшли властиво всі українські політичні партії. Але найвиразніше окреслила ціль політичної боротьби українського народу в XX столітті УВО-ОУН. Визначити це можна коротко:

"Здобудеш Українську Державу, або загинеш у боротьбі за неї". Виходячи з цього, велась боротьба проти окупантів, яких нам не бракувало.

ОУН вважала, що в ході визвольних змагань треба передовсім опиратись на власні сили свого народу і брати до уваги конечність збройної боротьби. Тому Організація готувала до цього народ і військові кадри. Таким чином на створення УПА працювало ціле покоління українських самостійників.

Як відомо, в 1939 році внаслідок угоди між Москвою і Берліном майже всі українські землі опинилися під більшовицькою окупацією. Але вже 1942 року всі наші землі були завойовані Німеччиною, хоч деякі передані тимчасово під адміністрацію Румунії чи Мадярщини. Ось у такій ситуації боротьби двох імперій за панування над Україною і виникла конечність створити політично-військову українську незалежну силу, яка виступила б в обороні населення перед грабежем і фізичним винищенням, а з другого боку – заявила б світові волю українського народу до власного вільного державного життя. Такою силою і стала УПА.

У державних народів збройні сили творить парламент чи уряд країни, а в недержавних народів – якась політична сила чи коаліція сил. Такою політичною силою тоді в Україні була ОУН, яку очолював Степан Бандера.

Чим відрізнялась боротьба українців тоді від змагань минулих поколінь? Коротко можна окреслити це так: Ми не чекали хто з завойовників переможе, як це бувало не раз у минулому. Ми стали до боротьби під гаслом "ВОЛЮ ЛЮДИНІ, ВОЛЮ НАРОДАМ!" за Українську державу в найгрізніший час нашої історії; Ми не воювали "за віру", як князь Острозький і Потій; Ми не воювали за будь-яке одне окреме питання національного життя.

Ми просто боролися за Українську державу, бо знали, що тільки власна незалежна держава українського народу створить і загарантує розвиток всього національного життя – економіки, культури тощо.

Тому в УПА, як єдиному тоді українському війську, були представники всіх верств нашого населення, представники всіх земель України і українці з-поза України, Далекого Сходу, Югославії, були представники різних політичних самостійницьких напрямків, у тому числі, немало колишніх членів КПЗУ і комуністів взагалі. А, очевидно, найбільше було, як у кожній армії, людей безпартійних. Усіх об'єднувала "партія", яка називалася Українська Держава.

У другій половині 1943 року до УПА були включені всі військові відділи, чим було ліквідовано можливість розвитку отаманщини, яка так негативно позначалося на змаганнях у двадцятих роках. До заслуг, якщо так можна сказати, належить віднести створення в складі УПА, тут, на Волині, національних відділів народів, які тоді проживали в Україні. Інші, як наприклад, чехи, хоч не створили окремих своїх військових відділів, то все ж таки допомагали нам дуже активно.

Тут варто нагадати, що 1942 року росіяни Донбасу створили "русский отдел ОУН", а 1943 року – російський відділ УПА.

У листопаді 1943 року на Рівненщині відбулася конференція поневолених народів, яка заклала підвалини АБН. В її роботі брали участь представники націй, які воювали в лавах УПА.

Щоб оминути помилок минулого, УПА була від самого початку зорганізована на засадах регулярної армії,з усіма її атрибутами і службами. Така постановка питання дала можливість вести боротьбу довгі роки. Не дарма ще в травні 1947 року був підписаний договір між СССР, ПНР і ЧССР про спільну боротьбу проти УПА. Це також свідчить, якою потужною політично-військовою силою ми були тоді.

УПА в силу обставин була виразником Української держави на території, яку вона визволила і обороняла аж до часу створення Української Головної Визвольної Ради в липні 1944 року. До речі, УГВР постала також з ініціативи ОУН-УПА. Секретаріат /уряд/ УГВР очолював Роман Шухевич, який був рівночасно і Головним Командиром УПА, і Головою Бюра Проводу ОУН. Така тоді була потреба і ситуація.

Шановні делегати і гості! Віддаючи належне минулому, пам'ятаймо одначе про сьогодення і майбутнє. Україна проголосила Незалежність і стала суб'єктом міжнародного права. Мусимо творити міцні основи нашої державності, наших Українських Збройних сил, які були б спроможні відстояти нашу незалежність. Не забуваймо про уроки минулого, творімо українську економіку, культуру. Сьогодні ми всі, бувші учасники визвольних змагань, передовсім не можемо стояти осторонь, жити тільки історією. Сьогодні настав час здійснити і завершити наміри Антибільшовицького Блоку Народів за свободу і незалежність. Ми повинні об'єднати всі народи, особливо Кавказу, Поволжя, Приуралля, Уралу, Сибіру, Далекого Сходу, Середньої Азії, і спільними силами забити палю на могилі московського імперіалізму. Тож хай нам допоможе в цьому Всевишній.

Вічна слава АБН!

Слава Україні!

м. Київ, 21 листопада 1993 року

МИ З ВАМИ НАЗАВЖДИ

Марійонас ЮЗЕВІЧУС
(Литва – Каунас),
із промови на Конференції

Шановні пані і панове, шановні учасники ювілейної Конференції!

Історично так склалося, що наші народи – український і литовський – спільно будували державу і впродовж більш як півтисячоліття не поривали своїх дружніх стосунків. Українсько-литовські взаємовідносини до сьогоднішнього дня мають дружній характер і навіть більше – братерський.

Коли майже півстоліття тому утворилася УПА, то понад триста п'ятдесят литовців брали участь у бойових діях у її лавах. Ми знаємо, що майже сотня литовських повстанців з УПА загинула на Волинській землі, обороняючи її від німецьких і московських окупантів. Більше сотні були репресовані та каралися в більшовицьких концтаборах. Їдучи сюди, я мав нагоду зустрітися з колишнім інструктором старшинської школи УПА на Волині, який зараз паралізований після інсульту. Він зі сльозами на очах дуже мене просив привітати всіх вас від імені колишніх литовських повстанців УПА і запевнити, що коли б довелося, не дай Боже, ще раз братися до зброї, то такі, як він, не завагаються, звичайно, котрі здорові, взяти зброю в руки і громити ворогів українського народу. Від імені всіх резистентів Литви, запевняю вас, що ми з вами назавжди.

У Вашій особі, пані Президенте АБН, ми завжди бачили борця і захисника усіх поневолених народів і їхньої свободи. Тож дай Вам Боже здоров'я, ще стільки ж років прожити, як прожили, на користь і славу всім поневоленим народам не тільки московсько-більшовицькою, а будь-якою імперією.

Слава героям, які віддали своє життя за волю України і своїх народів!

Слава Україні! Слава Литві!

м.Київ
21 листопада 1993 року

ОФІЦІЙНО

ВІДНОВЛЕНО ДІЮ АБН

20–21 листопада 1993 року в Києві відбулася Конференція, присвячена 50-річчю Першої Конференції Поневолених Народів Європи та Азії, в якому взяли участь представники Чечні, Грузії, Вірменії, Таджикистану, Литви, Азербайджану, України, українських громад Російської Федерації, Казахстану, Вірменії, Литви, – всього понад 600 делегатів. З доповіддю "АБН: 50 років боротьби" виступила Президент АБН пані Слава Стецько.

Учасники конференції наголошували конечну необхідність відновлення діяльности Антибільшовицького Блоку Народів на рідних землях з метою сприяння розбудові новопосталих держав, зміцненню їхньої незалежності та спільного захисту від імперських зазіхань Москви, налагодження інформаційного обміну. Конференція ствердила, що зміна в листопаді 1992 року на Конгресі АБН (Торонто) його назва на Асамблею Блоку Народів Європи та Азії за незалежність і свободу, не зовсім відповідає сучасним завданням і покликанню АБН у Європі та Азії, і тому вирішила повернути його первісну назву – Антибільшовицький Блок Народів (АБН), як таку, що вповні виражає зміст боротьби проти комуністичного та імперського засилля.

Обрано Комітет АБН на рідних землях, до складу якого увійшли Петро Дужий (Україна), Абдунабі Сатторзаде (Таджикистан), Марійонас Юзевічус (Литва), Мате Ціхасешвілі (Чечня), Ґеорґій Ґулбані (Грузія), Ґаґік Кіракосян (Вірменія), Марія Базелюк (Україна), Ольга Пархоменко (Вірменія), Петро Григоренко (Кубань), Етибар Теймуров (Азербайджан), Богдан Павлів, Руслана Москаленко, Тарас Процев'ят, Леся Бондарук (Україна).

Наступне після київського засідання Комітету АБН на рідних земля вирішено провести в Грозному на запрошення представників Чеченської Республіки.

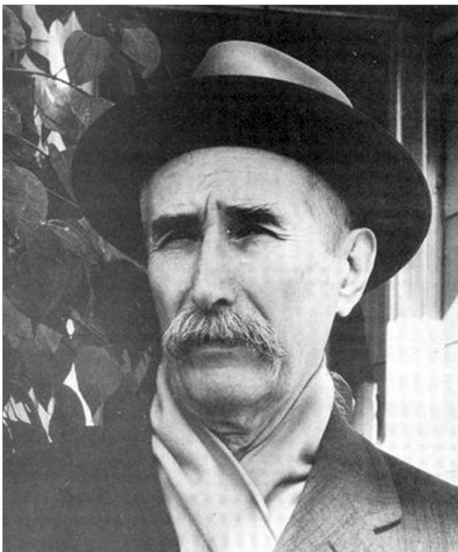
Конференція прийняла постанови та резолюцію з питань подальшої дії АБН, Заклик до вільних народів світу, Звернення до народів Східної Європи та Азії, що борються проти російського імперіалізму та комунізму, а також Звернення до Організації Об'єднаних Націй щодо порушення прав людини в Грузії", перебування російських військ на території Грузії й Таджикистану та їх участі в збройних конфліктах і Звернення до урядів і парламентів держав вільного світу із закликом визнати незалежність Чеченської Республіки.Ічкерія. Наголошено також недопустимість участі військовослужбовців – громадян України у війнах і міжнаціональних конфліктах на території чужих держав.

Антибільшовицький Блок Народів
21.11.93р.

СКАЗАТИ ПРАВДУ

ШТУЧНИЙ ГОЛОД 1932–1933 РОКІВ

Дмитро СОЛОВЕЙ

1. Кілька вступних зауважень

Висвітленню справи штучного голоду в Україні в 1932 і 1933 рр. та страшних наслідків його для українського народу присвячена вже велика кількість статей та окремих видань українською мовою, що вийшли на еміграції. З'явилося також чимало статей і окремих видань чужими мовами, почавши від книжки W. H. Chamberlin: Russia's Iron Age, 1934 і до видання ДОБРУС-у The Black Deeds of the Kremlin. A White Book. Vol. I. (1953) and Vol. II (1955).

Цим зроблено тільки початок. Призбирано чимало матеріялу. Здійснено першу спробу систематизувати його і дати загальну картину трагедії. Зроблено, нарешті, спробу підійти до обчислення кількости людських втрат, що їх зазнав український народ унаслідок організованого московським урядом голоду в Україні тощо. Проте вичерпне висвітлення цієї справи – це завдання ще майбутніх істориків, для яких доступні будуть архівні матеріяли України і СССР, які тепер приховані від людського ока, а також архіви дипломатичних посольств тих держав, що мали тоді своїх амбасадорів у Москві.

Але ж і майбутній історик, якщо він і матиме цілком вільний доступ до державних архівів, не зможе в них знайти цілком точних та вичерпних даних на всі питання, бо органи влади, за вказівками з Москви, вживали цілої низки заходів, щоб систематично затирати будь-які сліди цього голоду, штучно викликаного за пляном ЦК ВКП(б). Людина, особисто нам відома, яка довгі роки працювала на керівній посаді в відділі демографічної статистики центрального статистичного органу України (в ЦСУ УССР, а потім в УНГСГ при Держпляні УССР), і яка безпосередньо про все це знала, так писала десять років тому:

"Вже року 1930-го з'явилися перші ознаки підвищеної смертности і заборона в зв'язку з цим будь-якого використання та оголошення статистичних даних щодо руху населення".

Таким чином, ще за кілька років до штучно організованого у велетенських розмірах голоду, влада, розпочавши примусову колективізацію, супроводжувану масовими узаконеними грабунками і насильствами (для замаскування їх називали "розкуркулюванням"), викликала в Україні збільшення смертности. А щоб приховати це явище, влада заборонила використовувати відомості статистичних підрахунків, а тим паче – оголошувати їх. Ці дані стали відтоді секретними.

Та повернімося до дальших свідчень людини, котра, як ми вже сказали, добре зналася на деталях справи демографічного обліку України. Вона пише:

"Ці зміни в смертності набирають інтенсивного характеру року 1931 (підвищення в півтора рази), в той же час природний приріст замість звичайних 400–500 тисяч чол. (нарік) становить ледве 250 тисяч. 1932 рік позначається вже абсолютним надщербом, убутком населення через перевищення смертних випадків над кількістю народження.

Але в цьому явищі, в утворенні негативного балансу визначну ролю вже, крім збільшення кількости смертних випадків, має рівнобіжний процес – зменшення народжень, спричинюване масовими абортами. Кількість останніх досягає щорічно кількости народжень за нормальних умов, тобто близько 1 мільйона".

Заборонивши використовувати і оголошувати друком демографічні відомості, коли голод почав косити маси людей, уряд подбав також, щоб справжня причина смертности – голод, в офіційних лікарських стверджуючих смерть документах не згадувалася. Той же свідок пише:

"Взимку 1933 року спустошення і здичавіння панують скрізь в українському селі. Цілі великі села перетворюються в пустелі. Численні комісії, які прямують до голодних сел для "вивчення" стану смертности та обстеження санітарно-побутових та інших умов, спостерігають жахливу картину. Мало було хат, де б вони знайшли одного-двох трупів, яких нікому було ховати, або напівтрупів, що майже не рухалися, але ще живуть, кинуті напризволяще, які поступово на самоті вмирають без будь-якого нагляду і допомоги. На вулицях і в хатах не видко жодної тварини: навіть коти й собаки знищені або розбіглися, як і люди, шукаючи порятунку свого життя.

Жахливе враження викликають статистичні матеріяли: невеличка купка карток народжених, мільйони карток про смерть з зазначенням причин смерти: "безбілкова набряклість", "дитяча", або "стареча кволість", "параліч серця", якими лікар маскує за розпорядженням згори справжню причину: виснаження, голод.

Трапляються навіть такі страшні (мабуть з відчаю перед безсилістю науки), хоча й дуже рідко, відверто визначені діягнози: "з'їдено матір'ю" – у дітей, молодших від 5 років".

Далі, подавши картину вулиць великих міст – Києва, Харкова, Дніпропетровська, що їх заповнювали опухлі постаті голодних. А подекуди – розпластані на бруку померлі або вкрай знесилені, що їх не встигали забирати, авторка згадує про появу в цей час на околицях міста дивних установ. Звалися вони "терапевтичні лікарні", а безпосередньо підпорядковані були органам НКВД. До цих "терапевтичних лікарень" у вантажних машинах, прикритих брезентами, звозили трупи і тих живих, що вже не мали змоги ходити і їх підбирали на вулицях. Працівники ЗАЦС-ів, що провадили облік народжень і смертей та надсилали ці відомості до центрального органу демографічної статистики УССР, доступу до цих "терапевтичних лікарень" не мали. А тому, пише авторка:

"Не можна більш-менш (точно) визначити, які були справжні розміри смертности в ті часи. Навіть добре організована і бездоганно впорядкована статистика природнього руху людности, яка цілком перебувала в руках НКВД, не в силах була охопити всієї маси смертних випадків, які у великій кількості траплялися на шляхах, по лісах, на вулицях великих міст.

Цілком зруйнований був облік по спустошених селах і вже зовсім ніким не реєструвалися смертні випадки по установах зазначеного типу, в так званих терапевтичних лікарнях, куди не було доступу навіть працівникам ЗАЦС-у, хоча вони й були співробітниками НКВД. Про значний недооблік кількости смертних випадків у поданнях офіційної статистики промовляють, між іншим, численні матеріяли, зібрані під час обстеження стану людности і смертности від голоду".

Вартий уваги факт. Даючи завдання зробити обстеження стану української людности, уряд турбувався не про те, щоб, з'ясувавши дійсне становище, організувати якусь допомогу нещасним жертвам голоду, які складалися не тільки з дорослих і старих чоловіків та жінок, а й з маси селянських дітей. Ні, метою цього обстеження було всіляко маскувати наявність голоду й надати явищу свідомо фальшивого тлумачення. Авторка, що за станом своїх службових обов'язків була добре в цій справі поінформована, пише :

"Зазначене обстеження було проведене за особистим дорученням Сталіна спеціяльно створеною для того комісією на чолі з довіреною особою – майбутнім головою Держплану – Вознесенським. До складу комісії, крім відомого фейлетоніста "Правди" Михайла Кольцова – введено було низку інших "перевірених" людей, комуністів і "чесних" безпартійних: журналістів, громадських діячів тощо. Комісія дала завдання довести будь-що-будь, що замість голоду є тільки "шалений спротив куркульства колективізації", а величезні числа померлих від голоду – "це шкідницька вигадка контрреволюціонерів", що засіли в органах державної статистики.

Протоколи представників комісії на місцях скрізь навмисно зменшують справжні розміри смертности".

Зрозуміло, що при такій настанові від ЦК ВКП(б) облік померлих від голоду, і без того досить вже на початок 1933 р. дезорганізований мільйоновою міграцією голодної і безпритульної людности по країні, в пошуках рятунку, ще більше занепадає. І авторка продовжує:

"В одному тільки Києві і тільки в одній "терапевтичній лікарні" виявлено 5000 смертних випадків од голоду, не зареєстрованих в ЗАЦС-і та не заведених, отже, до зведень офіційної статистики".

Оці свідчення людини, що працювала в той час у центрі демографічного обліку і була в курсі усіх справ того обліку, досить ясно говорять про всі ті труднощі, на які натрапить майбутній дослідник. Але до цього треба додати ще одну важливу обставину. Під час Другої світової війни на всій території України під час відступу сталінських військ під тисненням гітлерівських армій, за наказами з Москви нищилися всі архіви часів совєтської влади, що їх не було можливости і часу вивозити. Через це маса матеріялів первинного обліку була знищена і назавжди втрачена.

У цих умовах праця над цією темою на еміграції набирає особливого значення. По-перше, дослідник тут цілком забезпечений від будь-якого тиснення на нього окупаційної влади і може вільно, згідно з своїм сумлінням, досліджувати тему, шукаючи правдивого її висвітлення, хоча він тут і дуже обмежений наявністю малої кількости матеріялів. По-друге, він може тут зібрати й зафіксувати конкретні свідчення людей, які пережили те лихоліття і опинилися тепер на еміграції. Ця праця в якійсь мірі, про що згадано на початку, й провадиться тут, на еміграції, створюючи необхідну вихідну базу для майбутнього остаточного, ґрунтовного і вичерпного висвітлення даного питання. Нарешті тут, на еміграції, дослідник може використовувати і зводити докупи матеріали чужинецького походження, друковані й недруковані. Доброю справою в цьому напрямку треба визнати згадану старанну працю Мілени Рудницької:

"Боротьба за правду про Великий Голод". З свого боку й ми також віддали вже чимало уваги і зусиль на те, щоб більш-менш докладно висвітлити різні моменти, пов'язані з цією темою, виходячи з наявности приступних нам друкованих матеріялів та спираючись на фактичні дані, що їх нам особисто пощастило зібрати серед свідків і жертв голодової катастрофи. Та тут у наше завдання не входить повторення чи зведення докупи всього написаного раніше. Ми в даному разі хочемо, нагадавши загальну картину і основні, вже встановлені, моменти трагедії, зупинитися переважно над аналізою нових, раніше не доступних нам офіційних матеріялів. Ними є в основному промови Сталіна, Постишева і Косіора та резолюції Пленуму ЦК КП(б)У за січень і лютий місяць 1933 р., були надруковані в чч. 1-2 і 3-4 "Господарства України" за 1933 р. та промови Постишева, що були надруковані в окремій збірці, що вийшла в світ у 1935 р.

2. Яка кількість людей загинула в Україні в 1932 і 1933 рр.

Точно відповісти на поставлене в заголовку питання – надзвичайно важко, особливо тут, на еміграції. У наших руках немає достатньої кількости конкретних статистичних даних про смертність у ці роки в Україні та в інших складових республіках СССР. Цим і пояснюється, що в літературі на еміграції фігурують різні й дуже відмінні цифрові дані. Так, наприклад, "Енциклопедія Українознавства" т. I (що вийшла в світ ще в 1949 р., а приготовлена до друку ще раніше) подає як більш-менш, на думку редакторів, вірогідну кількість загиблих від голоду – 2–3 млн осіб. Інші ж рівнобіжні втрати України від 1. I. 1933 р. до 1.1. 1939 р. "Е. У." рахує наблизно 3-4 млн. У цілому ж за зазначений період вона подає таку кількість втрат України:

– загинуло безпосередньо від голоду – 2–3 млн осіб;

– загинуло від репресій – 1 млн осіб;

– заслано, вивезено та емігрувало – 2–3 млн осіб.

Разом Україна втратила за час від 1.1.1933 до 1.1.1939 р. – 5–7 млн осіб.

Але в літературі, що присвячена цьому питанню, подаються різними авторами й інші цифри загиблі людей від голоду. Серйозної уваги заслуговують розрахунки аґронома-економіста С. Соснового, що, либонь, загинув десь в 1943–1944 рр. Свою статтю про голод 1922–1933 рр. він написав року 1942 в Харкові, де мав змогу користуватися з різних друкованих офіційних джерел, що їх за кордоном важко розшукати. Надрукував він цю свою статтю в харківській газеті "Нова Україна", а через 8 років передруковано було її в новоульмівських "Українських Вістях". З цього тексту ми й користуємося.

Уважно аналізуючи цифрові дані про кількість людности України на 1.1. 1932 р. (32 680 700 душ) і на 1.1. 1933 р. (31 901 500 душ), що їх подано в надрукованих офіційних статистичних довідниках, а також порівнюючи їх з даними перепису на 17. I. 1939 р. (30 960 200 без ново-

Дмитро Федорович Соловей (4 листопада 1888 р. – 9 червня 1966 р.) – автор першої у діаспорі книги про Голодомор "Голгота України", що вийшла друком 1953 року.

Дмитро Соловей народився у містечку Срібному Прилуцького повіту Полтавської губернії (нині Срібнянського району Чернігівської області України) і був наймолодшим у багатодітній родині. У Сумах навчався в гімназії. 1907 року невеличка група учнів, серед них був і Соловей, заснувала український гурток, який мав просвітницький характер.

1909 року Соловей вступив на історико-філологічний факультет Харківського університету, де став членом Харківської Української Студентської Громади.

З 1917 брав активну участь в українському громадсько-політичному житті Полтави, де працював у кооперації, з 1925 р. – в Харкові. У 1926–34 рр. – аспірант, згодом науковий співробітник кафедри (пізніше Науково-Дослідницького Інституту) історії української культури ім. академіка Д.Багалія. Потім працював на педагогічній роботі. З 1944 р. на еміграції – в Німеччині й США.

Праці Солов'я присвячені проблемам економічної історії України Х1Х століття, політичної історії УРСР (значною мірою – голодомору в Україні 1932–1933 років). Серед останніх – "Голгота України", "Сказати правду. Штучний голод 1932–1933 років", "Україна в системі совєтського колоніялізму", "Українська наука в колоніальних путах", "Розгром Полтави" та інші.

приєднаних областей), автор, вирахувавши приріст людности, приходить до висновку, що людські втрати в Україні були такі:

– загинуло від голоду до кінця 1932 р. – 1504600 осіб;
– загинуло від голоду за першу половину 1933 р. – 3317000 осіб;
– разом загинуло від голоду – 4821600 осіб;
– зменшення приросту населення за час до 17.1.1939 р. – 2700000 осіб.

Всього Україна не дораховувалася під час перепису 17.1.1939 р. – 7 521 600 осіб.

Закінчуючи свою докладну аналізу, автор писав, що "число загиблих безпосередньо з голоду буде близько 4,8 млн, а можливо 5,0 млн людей". Дефектом цих обчислень є те, що автор зовсім не взяв до уваги масової депортації української людности, що дуже інтенсивно відбувалася, починаючи з 1929–30 року. Потік депортованих спрямований був ЦК ВКП(б) переважно в межі північних незалюднених просторів РСФСР, до концентраційних таборів примусової праці, для примусового оселення тощо. Очевидно, ця категорія убулої української людности потрапила у нього частково до групи "зниження приросту", а частково була покрита зустрічним ввозом неукраїнської людности для колонізації вимерлих в Україні сіл.

Про цифру шість мільйонів загиблих від голоду, що нелегально походила з кіл робітників Держплану, ми особисто знали ще року 1933 року, до закінчення голодової катастрофи. Цифру жертв голоду в 6,5 млн подає колишня керівниця групи статистики УССР, статтю якої ми вже цитували. Вона пише: "Якщо за браком прямих даних, вдатися до певних припущень, загальну суму втрат української людности від голоду треба було б визначити числом в 6,5 млн чол."...

Своє твердження вона підпирає розрахунками. Проте дехто подає й значно більше число загиблих від цього штучно організованого голоду. Ф. Правобережний подає цифру – 8 млн. Нещодавно П.Самодин рішуче обстоював цифру – 10 млн. А ще один автор статті – Петро Могилин, висунув твердження про загибель в Україні від цього голоду – 14 млн осіб.

Як бачимо, амплітуда відхилень дуже велика: від 2–3 млн до 14 млн. Якщо б прийняти цю останню цифру, то треба було б визнати, що тоді загинуло майже 60% сільської людности УССР. Ця величезна розбіжність у визначенні кількости загиблих від голоду пояснюється не тільки тим, що в наших руках немає цілком достатньої кількости безпосередніх даних, а й тим, що за справу визначення кількости беруться іноді аматори, які керуються тільки власними враженнями від того, що вони на власні очі тоді спостерігали. Так, наприклад, П.Могилин, оскільки ми пригадуємо, не подав жадних заслуговуючих на увагу доказів для підпертя своєї цифри в 14 млн. Крім того, треба мати на увазі, що різні автори дають цифри своїх обчислень для різних об'єктів. У той час, як "Е. У.", С.Сосновий і Г.Вільна, наприклад, у своїх поданих передніше обчисленнях мають на увазі УССР, як твердо окреслену державну цілість, П.Самодин має на увазі не тільки УССР, а й заселену українцями Кубань, що входить до складу РСФСР.

Нам здається, що визначення для тодішньої УССР (як цілком ясно окресленої територіяльної цілости), кількости загиблих безпосередньо від голоду десь в межах від 4,8 чи 5,0 (С.Сосновий) і до 6,5 млн (Г.Вільна) є найбільш обгрунтоване і правдоподібне. У цьому впевнює нас і наступний факт. Американець Віллям Чемберлін, що відвідав Україну зараз же після голоду і обстежив чимало сіл, подав про деякі з них докладні відомості у своїй праці (W. H. Chamberlin: The Ukraine, a Submerged Nation, New York, 1944, p. 60). Він, наприклад, зазначив про 12 сіл (що їх відвідав у різних кутках України), скільки в них раховано людности перед голодом, і скільки загинуло під час голоду, та який відсоток становлять загиблі. Подав він свої дані із зауваженням, що у всіх тих селах, які він відвідав, смертність від голоду не була меншою за десять відсотків. Він підкреслив також, що ті цифрові дані, що їх він подає, не є індивідуальною його оцінкою явища, а що він здобув їх від представників місцевої влади тих сіл. Так от, у тих 12-ти селах, що про них він подав конкретні відомості, кількість людности перед початком голоду була від 250 до 8000. А всього за нашим підрахунком у цих селах було 47,7 тис. людности. Всього ж померло в них людей – 12,8 тис. Відсоток смертности по окремих селах хитався від 10% до 50%, а разом для всіх 12-ти сіл становив пересічно – 26,8%.

Звичайно, могли бути села, яких Чемберлин не відвідав, де смертність від голоду могла досягти і меншої за 10% від загальної кількости. Але разом з тим були і села із смертністю більшою за 50%. Раніше ми зібрали і звели докупи відомості про деякі конкретні залюднені пункти, в яких смертність від голоду, за свідченням спостережників, була особливо велика: 27% – 33% – 50% – 66% і більше, трохи не до 100%. Варте уваги також свідчення Г.Сови, що довгий час працював економістом-плановиком при Ново-Санжарівському райвиконкомі на Полтавщині, а в тому числі і під час голоду. Про свій Ново-Санжарівський район він пише, що з 60 тис. людности району року 1933 за даними, що їх він мав тоді від секретаря райвиконкому, вмерло 11680 осіб, а це становило 19,4% до загальної кількости. А в сусідньому Нехворощанському районі, каже він: "Село Чернеччина, що лежить на річці Орель і в якому було більше 200 дворів, зовсім вимерло і довелося закрити сільраду як адміністративну одиницю".

За тодішніми ж німецькими підрахунками, як подає Мілена Рудницька, із 500 тис. німців-колоністів в Україні від голоду в 1932 р. загинуло 140 тис. Виходить в даному разі, що загибель становила 28%. Нарешті, редактор нью-йоркського жидівського часопису "Форверд" – Ґаррі Лянг, що влітку 1933 р. подорожував по Україні, свідчив, що по деяких частинах України від голоду загинуло 40% людности. Все це дає нам підстави вважати відомості В. Г. Чемберліна за звичайні вибіркові статистичні дані і середній відсоток (26,8%), здобутий на підставі його даних, поширити на всю сільську людність України. За даними на 1. І.1933 р. в селах України раховано було 24,7 млн людности. Як взяти від цієї кількости 26,8%, то ми матимемо, що безпосередньо від голоду померло в УССР 6,6 млн людей. Як бачимо, цифра дуже близька до поданих передніше.

Але треба не забувати, що тодішні людські втрати України не обмежуються кількістю загиблих безпосередньо від голоду. Ще були масові розстріли. Згадаймо, наприклад, Вінницькі могили (12–15 тис.), Лук'янівські могили в Києві (ніби 25–30 тис.), могили хутора Биковня коло Києва ("не одна тисяча") і безліч не виявлених могил.

Був також вже згаданий раніше велетенський вивіз на заслання, починаючи з 1929 року, і майже ціле наступне десятиріччя. Нарешті, було велике зменшення народжень унаслідок терору, непевности та тяжкої життєвої скрути, яким підпали в Україні десятки мільйонів людей не тільки по селах, а й по містах. Згадаймо про майже мільйон щорічних абортів, що про них писала колишня співробітниця статистики УССР.

Загальну кількість людських втрат УССР (від розстрілів, вивозу за межі УССР, від зменшення числа народжень та безпосередньо від голоду) легше вираховувати, бо тут ми маємо опірні дані переписів: на 17. XII. 1926 р. – 29 042 900 осіб і на 17.1.1939 р. – 30 960 200 осіб. Також маємо офіційні відомості про природній приріст людности в УССР, що дорівнював за роки 1924-1927 пересічно 2,36% за рік. Ці дані дають можливість вирахувати, що за нормальних умов життя в УССР на 17.1.1939 р. мусило б було бути 38 426 000 людности. Але перепис на 17. І. 39 зареєстрував аж на 7 465 800 осіб менше. Це і є мінімальна кількість усіх видів людських втрат УССР за час від 1926 до 1939 р. Мінімальна тому, що в зазначений період, після голоду 1933 р., на Україну були ввезені частково переселенці з інших республік для заселення вимерлих сіл. Це в значній мірі замаскувало дійсну кількість людських втрат України, применшило її. Приблизно кількість ввезеної в Україну чужонаціональної людности Енциклопедія Українознавства приймає один мільйон за час від 1933 до 1938 рр. Отож, до обчислених раніше 7,5 мільйона треба додати ще один мільйон утрат, що їх замасковано ввезенням в Україну чужої людности, і ми матимемо цифру близьку до 8,5 млн усіх видів людських утрат УССР.

Тут ми весь час брали УССР як певну державну територіяльну цілість. Якщо ж взяти саму українську етнічну групу в цілому СССР, то переписом на 17.XII.1926 р. її обчислено було в кількості 31 194 976 осіб, а переписом на 17.І.1939 р. тільки 28 070 404, себто на 3 124 572 особи менше. Якщо ж врахувати природній приріст людности за час між двома переписами, то здобудемо, що українська етнічна група в цілому СССР унаслідок усіх застосованих проти неї з боку ЦК ВКП(б) видів терору (на терені УССР і за її межами) втратила близько 11,6 млн осіб. За той же час великоросів в СССР від 1926 р. (77 791 124 особи) до 1939 р. (99 019 929) збільшилося на 21 228 805 осіб, що становить 27,9% приросту за цей період. Це говорить у якому напрямку провадилася національна популяційна політика ЦК ВКП(б) всередині СССР, і що спільного вона мала з паперовим принципом інтернаціоналізму та рівности націй, про який так голосно трубить партійна пропаганда.

СВІДКИ І ФАКТИ ГОВОРЯТЬ

ЛІТО-33 У БЛАГОДАТНОМУ

Оповідання В. Кривенького про виїзд з Харкова бригади полільників на початку літа 1933 р. в село Благодатне Вовчанського району на Харківщині.

Навесні 1933 р., за розпорядженням Павла Постишева, що прибув на Україну з винятковими повноваженнями від Політбюро ВКП(б), студенти й наукові робітники харківських ВИШ-ів були надіслані до сіл для прополювання цукрових буряків, бо голодні селяни не годні були цього виконати.

Студентам і науковим робітникам Харківського технологічного інституту випало їхати до Вовчанського району. Я, зокрема, з групою інших потрапив до села Благодатного.

Коли наша колона наблизилася до села, то усіх нас якось дивно вразила цілковита тиша та відсутність людей на вулицях. Як виявилося потім, дві третини села вимерло.

Для оселення на час роботи нам дано школу. Студенти привезли з собою достатню кількість хліба, але місцевому колгоспові дано було розпорядження влаштувати нам "гостинну вечерю".

Для гостей, що приїхали рятувати колгоспи з "прориву", голодні селяни на майдані перед школою в казані варили затірку.

Як вийшли ми до вечері, то з усього села почали збігатися голодні діти і навіть дорослі і просити хліба чи затірки.

Студенти, вражені страшним виглядом голодних дітей, почали давати їм шматки хліба та звареної затірки. Діти й дорослі селяни з жадобою накинулися на їжу. Розпочалася розмова. Та керівництво студентської бригади, зрозумівши небезпеку цього, дало наказ: в розмови не вступати і хліба не роздавати!

За півгодини чи за годину після того діти, що після довгого голодування з жадобою понаїдались хліба, з криком та плачем почали падати на землю й корчитися від болю. Серед студенток почулися істеричні крики... Тоді керівництво наказало студентам зайти до приміщення школи, а дітей повідносили до села.

Другого дня ми пішли по селу. Бачимо – їде назустріч нам підвода з людськими трупами внавалку. Ця підвода під'їздить до кожної хати, і чоловік запитує, чи є мертві. Коли є, то кілька чоловіків виносять трупи і кладуть на підводу, а віз рушає далі. Копати яму на кладовищі знесилені голодом селяни були неспроможні. Тому підвода під'їздить до льоху коло одної з хат, трупи скидають до нього і засипають.

Ніхто не плаче і не голосить... На селянських обличчях – цілковита байдужість... Але на студентство все це зробило страшне, гнітюче враження, і керівництво студентської бригади заборонило студентам ходити по селу та мати зносини з місцевою людністю...

Пішли в поле полоти буряки. Незвична для міської людности праця швидко стомила всіх. Ефект від тої роботи нікчемний. А тут знову пригода. Колгосп прикріпив до нашої студентської бригади одного селянина, щоб він гострив сапки. Той колгоспник мовчки виконував своє завдання до обіду. Під час обіду студенти від щирого серця, криючися, дали йому чимало хліба й вареної каші, не передбачаючи лиха. Голодний чоловік добре наївся, але через якихось півгодини тут же помер, на очах у всіх...

Як верталися ми з поля до школи, зустріли кількох голодних дівчат, що теж пололи буряки. Знову крадькома студенти дали їм хліба. А дівчата, ховаючи його за пазуху, казали: "І чого ви приїхали?! Дайте нам хліба, а ми й самі виполемо буряки без вас і краще за вас".

Морально я почував себе незвичайно пригнобленим, а тому постарався вирватися з села та повернутися до Харкова, хоча бригада ще лишалася на селі. Пощастило мені зробити це (і то напівлегально) тільки тому, що я був науковим робітником і мав приятелів.

Йдучи з села до залізничної станції, я побачив перед собою на маленькому містку кількох голодних селян. Вони дивилися на мене такими очима, що я не наважився проходити коло них і обійшов місток...

З Харкова я швидко поїхав на Кавказ, здобувши "путьовку" до санаторії в Тіберді. Доїхавши до станції Баталнашинськ (остання залізнична станція), я змушений був чекати автобуса до Тіберди. Гуляючи по станції, я зайшов до буфету і зупинився вражений: на столах – чисті скатертини й картки меню, в буфеті – повно різних харчових продуктів, переважно м'ясних. На Україні давно вже ми не бачили чогось подібного! Гадаючи, що все це наготовлено для якоїсь важливої делегації, я вийшов. Походивши з годину, я знову зайшов до залі, де був буфет, але там все було як і раніше. Тоді я, витягши свого "бутерброда", несміливо підійшов до буфетника і спитав, чи не міг би я добути у нього чогось гарячого. Але яке ж було моє здивування, коли офіціант підсунув до мене картку меню і сказав, що я сам собі можу вибрати, що хочу. Отже, в той час, як на Україні харчові продукти можна було одержувати лише на картки і в дуже недостатній кількості, а буфети ніде на Україні не функціонували, тут я міг купити вільно все, що хотів, і досить дешево.

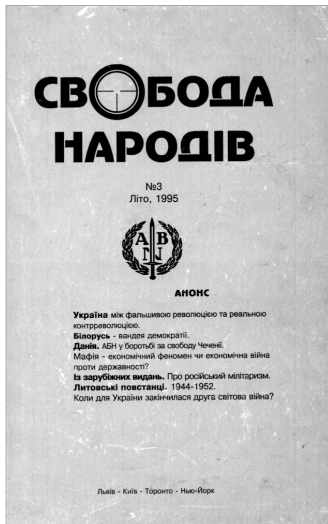
Подорожуючи потім по Кавказу, я переконався, що там не тільки не було голоду, а харчів було навіть більше, ніж того потребувала людність.

ВИДАННЯ АБН

"СВОБОДА НАРОДІВ" – ЛІТОПИС НЕСКОРЕНИХ НАЦІЙ

Перше число журналу АБН "Свобода Народів" вийшло друком у січні 1995 року. За "статусом" це був міжнародний часопис. До складу його редакційної колегії, крім українців – Петра Дужого, Івана Біласа, Мирослава Панчука, Тараса Процев'ята, Наталі Немировської, входили Саїд-Хасан Абумуслімов (Чеченія), Ельхан Нурієв (Азербайджан), Абдунабі Сатторзаде (Таджикистан), а також Орест Стеців (Канада), Зеновій Карпишин (США) і шеф-редактор Марія Базелюк (Україна).

Журнал поширювався у всіх країнах Північного Кавказу, в Україні, Росії, Литві, Скандинавських країнах, Німеччині, на Американському континенті – там, де були представництва АБН. Наші друзі були одностайними в тому, аби часопис виходив українською мовою, адже в кожному Національному комітеті АБН бодай одна особа досконало володіла нашою мовою і при потребі могла забезпечити переклад.

У передньому слові першого числа "Свободи Народів" викладено його програмові засади. "Свого часу, – читаємо в "передовій" статті, – Україна стала батьківщиною концепції спільної боротьби поневолених народів, а нині вона стає центром творення єдиного фронту боротьби проти московського імперіалізму. Часопис "Свобода Народів" буде утверджувати найшляхетніші ідеали історичного поступу, задекларовані в назві журналу.

Людина народжується вільною і вільною повинна пройти свій земний шлях, визнаючи таке ж право за іншими: вільно творити своє життя – державне, національне, культурне на Богом дарованих їм землях, тобто жити в злагоді із собою і Законами Божими. Свобода народів – поняття мироносне, воно заперечує агресію та війни, поневолення одного народу іншим, відкидає насильство – спонуку темних сил і кровопролиття – тяжкий гріх. Нарешті, свобода народів – ідеал, що очищає розум від дріб'язковостей, душу – від захланності, виганяє з-під серця страх – почуття, притаманне продуцентам підневільної системи незалежно від їх соціального статусу, бо той, хто хоче зробити невільником іншого, сам у душі раб.

Нові національні держави, що постали на руїнах "імперії зла", мають могутній потенціал гуманізму і моралі, здорових етногенних сил і творчої енергії. За ними майбутнє. Ми живемо на зламі епох, коли це світом править воля сильного, а нова доба вже вимагає життя за законами правди. Це – пролог..."

Журнал став літописом боротьби нескорених націй, які, проголосивши незалежні держави, опинилися під прицілом все ще імперської за суттю Москви. Нагадаємо... Спровокована Росією війна між Вірменією та Азербайджаном у Нагірному Карабасі, збройний конфлікт у Придністров'ї. Стараннями російських спецслужб відбувся державний заколот у Грузії, яка спочатку категорично заявила, що не підпише союзний договір (у відповідь Кремль відверто пригрозив Президентові Звіаду Ґамсахурдіа відторгненням Абхазії та Південної Осетії), а згодом відмовилася приєднатися до СНД. У результаті – Е.Шеварднадзе в Тбілісі, за гратами – сотні політв'язнів, спроба законного Президента повернутися в Грузію, його смерть. Спустошений антинародним проросійським режимом Таджикистан. І найкровопролитніша, із застосуванням зброї масового знищення, війна у Чеченії. Без перебільшення скажу: через свої представництва АБН і його видання "Свобода Народів" були присутні практично у всіх постсовєтських "гарячих точках". Але пік припав на Чеченію. Вона – у кожному із п'яти чисел журналу, які, сподіваюся, нам таки вдасться перевидати "збірником". До і під час війни представники АБН, депутати ВР від КУН дев'ять разів побували на землі героїчного народу. Його звитяжній боротьбі повністю присвячене друге число "СН". Інтерв'ю з Джохаром Дудаєвим, Зелімханом Яндарбієвим, Асланом Масхадовим, дружиною та донькою Дудаєва, бойовиками, мирними жителями – усе це на сторінках журналу. А ще – інтерв'ю із-за грат – з політв'язнем, головою Грузинського комітету АБН Віктором Домуховським, азербайджанським політв'язнем Іскандером Гамідовим, ветеранами визвольного руху Литви, Естонії.

Інтерв'ю з Президентом АБН Славою Стецько, яким власне започатковано журнал, "У XIX столітті немає місця для імперій", а згодом – присвячене її місії в ООН, де вона на конференції неурядових організацій представляла інтереси Чеченії, – належать до тих, які чітко окреслюють роль і місце українського визвольного руху в геополітиці. Практично у кожному числі – блискучі статті видатного українського історика Ярослава Дашкевича, талановитого філософа Романа Кіся та інших.

Щоб читач мав хоч приблизну уяву про дітище АБН в Україні журнал "Свобода Народів", ми вміщуємо фрагменти деяких публікацій, такий собі "зріз" видання під рубрикою "Наш дайджест". Знайомтеся...

Ольга ДМИТРЕНКО

Джохар ДУДАЄВ: "РУСИЗМ – СТРАШНІШИЙ ВІД НАЦИЗМУ, ФАШИЗМУ І РАСИЗМУ"

Із інтерв'ю Президента Чеченії Дж.Дудаєва журналу "Свобода народів", ч.2, 1995 рік

– Якщо ми тверезо не оцінимо, що ж насправді відбувається в Росії, і людство не вживе заходів для захисту від її агресивної експансії, наслідки можуть бути трагічними. Чеченці виживуть! Жодних сумнівів у цьому в мене немає. Ми за триста років уже звикли жити з Росією саме в такому режимі – нещадному, жорстокому, спрямованому на повне фізичне знищення в непримиренній, антагоністичній боротьбі. Та чи зможуть вижити інші, менш загартовані народи? В СССР була ідеологія, держава, і раптом забрали основну ідею – комунізм, коли всі народи були обмануті, нібито колись постане суспільство рівних можливостей. Отже, зникла ця фантасмагорична ідея, русизм оголився, і виявилося, що саме на його утвердження протягом сімдесяти років працювала радянська влада.

Росіяни захворіли русизмом – цією звиродлілою ідеологією, жахливішою від фашизму, нацизму, расизму. Русизм проявляється у всьому. Сьогодні Росія – найнелегітимніша у світі держава, зіткана злодійським шляхом. Жодної правової основи для існування нинішньої Російської Федерації як держави немає. Ліквідовано СССР, будучи суб'єктом якого, РСФСР раптом стає суверенною незалежною державою. Що далі, то апетит зростає. Не дотримуючись конституції, ігноруючи принцип волевиявлення народу, постає Російська Федерація, де в жодного суб'єкта не питали згоди на перебування в її складі.

В РФ немає жодної легітимної гілки влади. А тому, наприклад, військовий прокурор збройних сил бере участь у військовій агресії, фізичному насильстві і знищенні народу, входить, відповідно до секретного указу президента РФ, у групу з геноциду Чеченії. Влада в руках відвертих авантюристів, які дозволяють собі все. Адже ідеї нема, держави легітимної нема, як і нема політики, визнаної світовим співтовариством. Нема обов'язків держави перед громадянами і навпаки. Виправити становище в Росії дуже важко, оскільки єдиний народ на планеті, у якого нема віри і духовності, – російський. А нема духовності, то і нема моралі. І ось військові, озброєні до зубів найсучаснішою технікою, здійснюють найважчі злочини, яких навіть у найстрашніших снах не побачиш, цинічно демонструючи всьому світові, що являє собою русизм у дії.

Який шлях обрати Росії? Вона могла б, як на Заході, зробити своїм богом долар, але в цьому випадку їй не обійтись без громадянської війни. Інший шлях – це шлях духовності. Він також закритий, бо нема воїнства Христового, а є бездуховна маса. Третій шлях, до здійснення якого має докласти зусилля все людство, – приведення Росії до легітимності, а держави – до права. Нації, культура, мова – це все від Бога, від природи, і всі спроби Росії створити з них гібрид не призвели ні до чого. Українці залишились українцями, чеченці – чеченцями, їх не зрусифікуєш.

Росія – це імперія зла, і щоб вилікувати її, насамперед, потрібно без зволікань розглянути питання про перебування Росії в Раді Безпеки ООН, оскільки вона своєю присутністю в цій авторитетній організації дискредитує світове співтовариство і накликає на весь світ велику біду. Далі. Слід розробити документ – ми свій проект запропонували – про деколонізацію народів, які перебувають в лапах російської імперії. Якщо людство хоче уникнути катаклізмів фізичного знищення, то світ на даному етапі повинен ізолювати Росію від міжнародного співтовариства – економічно, фінансово тощо. Поки що від російської агресивності страждають так знані малі народи, адже Росія ніколи не йшла війною на сильного чи рівного собі. Вона завжди вибирала своєю жертвою слабших, наименш захищених і посадистськи знищувала, залякуючи інших. Те ж вона робить і зараз. Вичленила Нагірний Карабах і зжерла, вичленила Абхазію – і проковтнула, вичленила Південну Осетію – і прийшла туди, вичленила Інгушетію – і з'їла, Придністров'я також.

З НАГОДИ 60-РІЧЧЯ АБН

У БУДЕРАЖ, ДО ПЕРШОДЖЕРЕЛ

Відзначення 60-ї річниці Конференції поневолених народів у листопаді 2003 року вперше відбувалося на місці цієї епохальної події – у селі Будераж на Рівненщині. Саме тут 21–23 листопада 1943 року зібралися представники поневолених народів, які воювали в лавах УПА, щоб створити єдиний фронт боротьби проти нацистської Німеччини та більшовицької Росії, за незалежність своїх держав.

Як сказав провідний діяч ОУН Петро Дужий, "боротися за свободу рідного народу – твій святий обов'язок, боротися за свободу інших народів – благородний поклик сумління". Разом із Головнокомандувачем УПА, генерал-хорунжим Романом Шухевичем він брав участь у Конференції. Обоє – законспіровані під рядових повстанців "із пресового бюра". І Петро Дужий, і відомий дослідник історії УПА Петро Мірчук стверджують, що кількість вояків УПА – неукраїнців наприкінці німецької окупації України складала щонайменше 20 тисяч осіб, об'єднаних у 15 національних загонів.

Колишній голова Братства ОУН-УПА Волинського краю, легендарний Мелетій Семенюк залишив спогади про азербайджанський та узбецький загони, які 1943 року були сформовані в складі УПА і воювали в Турійському, Колківському, Горохівському, Ківерцівському районах Волині. Грузини, татари, білоруси воювали у Млинівському районі Рівненщини, в Суражських лісах поблизу Теремна. Їхні представники репрезентували свої нації на Першій конференції поневолених народів, яка відбувалася в приміщенні дерев'яної школи с.Будераж. З нагоди 60-ліття Конференції біля школи було встановлено пам'ятний знак.

На світлинах: під час урочистостей у селі Будераж з нагоди 60-річчя Першої конференції поневолених народів.

НАШ ДАЙДЖЕСТ

ЛИТОВСЬКИЙ РУХ ОПОРУ, 1944–1952

Альгідрас БУДРЕЦКІС

Ранні угруповування, 1944–1945

Під час першої фази партизанської війни, приблизно від літа 1944 до літа 1945 року, до найкраще організованих борців за свободу належали самогітійці (Жемайтія). Вони перші згуртувалися з метою захисту населення від грабунку, коли німці ще залишалися в Самогітії. Велике число колишніх офіцерів литовської армії, в тому числі і генерал Мотеюс Пячюльоніс, служили в Литовській Визвольній Армії під час німецької окупації. Коли совєти повернулись, литовські офіцери спочатку стали організовувати і координувати повстанський рух. Майже всі самогітійські повстанські групи були згруповані у з'єднання "Ванагай" ("Яструби"); їх нараховувалось декілька тисяч. Совєторосіяни не наважувались вступати з грізними "Яструбами" у відкритий бій. Замість того вони вдавалися до провокацій.

На початку 1945 року в Литві діяли партизанські частини різної численності. Рух опору наростав, поки не охопив усю Литву, крім тих ділянок, де стаціонували великі частини Червоної армії, тобто, поблизу кордону з Прусією і біля Балтійського моря. В лісистих регіонах, таких як Руднінкай, ПренШіліс, Казлю Руда, Жа-льйозійос Гіріос, Лабонарас і Таураге перебували великі бойові сили повстанців, що налічували від декількох дюжин до кількох сотень чоловік. В той час ще не було централізованого партизанського командування. Частини діяли на невеликих ділянках краю. Перед тим, як розпочати великі операції, командири одних частин роз'єднувалися і поверталися на свої бази. Кожне командування розуміло свою організацію, оперативну дію та завдання по-своєму. Тим не менше, навіть у цій, першій фазі боротьби, основні завдання уяснювались чітко: паралізувати діяльність місцевих комуністів, перешкодити їх планам і знищити НКВД у провінціях.

Ці спонтанні угрупування "борців за свободу", "Лісових братів", "Зелених" або "партизанів" – як називали повстанців – здобули пошану серед населення за легендарні подвиги, спрямовані проти доморослих зрадників і НКВД. Було страчено багато лідерів місцевих комуністів. В околиці Кармелава, наприклад, протягом одного року було знищено сімнадцять голів партійних осередків. Поборювалась русифікація литовського села. Оскільки місцева комуністична адміністрація часто переставала існувати впродовж місяців, сільськими районами і селами в дійсності управляли повстанці. В деяких місцях комуністи правили вдень, а партизани – вночі. В квітні 1945 року налічувалось близько 30000 партизанів. Комуністи були у безпеці лише у великих містах і в місцевостях, поблизу яких стояли міцні частини Червоної армії або НКВД. Та навіть тоді вони не сміли появлятися у сільській місцевості силою меншою, ніж рота або батальйон. Консолідацій партизанських сил заважала відсутність централізованого або скоординованого керівництва.

Рішучий опір, 1945–1946

У 1945–1946 роках хвиля повстанських операцій і контракцій НКВД – МВД зросла. В червні 1945 року до Литви прибули нові частини НКВД числом понад 10000 чоловік. У наступному місяці в лісі Казлю Руда в південній Литві були заслані енкавадистські провокатори. Згони НКВД, НКГБ окупували всі міста і

районні центри. Проте, у литовських повстанців не забракло сміливості атакувати комуністичні штаби та установи в містах. У жовтні все ж відбувалися нічні вуличні бої у Каунасі й Вільнюсі поміж партизанами і силами НКВД. У жовтні та листопаді совєтські сили було зосереджено навколо Каунаса для масового штурму міста. В цих же місяцях совєти послали три піхотні дивізії, посилені танками і літаками, для прочісування західної Литви.

Протягом перших шести місяців 1946 року окупаційні джерела інформації повідомили про понад 800 випадків серйозного саботажу. НКВД пропонувало нагороди розміром до 10000 рублів за донесення інформації, яка вела б до арешту саботажників.

Партизани в той час складалися майже виключно з литовців різного віку та життєвої долі й випадкових полонених німців або голландців, латвійських, польських чи білоруських борців за волю.

Епілог руху опору, 1949–1952

Новоутворений Литовський рух визвольної боротьби об'єднував в 1950 р. все підпілля. Боротьба продовжувалась у двох площинах – активного опору шляхом повстанських бойових дій і пасивного опору, що скривався під плащем легальності і провадив пропагандивні акції. Партизани, які прийняли наймення борців за свободу, діяли у дев'яти округах. В 1951 році все ще діяли три регіони з двома округами в кожному.

У 1951 році партизанам вдалося знешкодити ряд зрадників і агентів безпеки. Організований опір занепав тільки в 1952 році, коли була завершена колективізація, але окремі відділи продовжували діяти ще деякий час. Весною 1953 року командир "У" зібрав навколо себе рештки відділу "Залізних вовків". Згодом він і чотири інші повстанці повбивали себе, оточені кагебістами в бункері поблизу Вількавішкіс. Наприкінці 1952 року в лісі Шаукотас звів бій і загинув відділ "Залізних вовків", очолюваний командиром "К".

Навіть в ті роки партизани повністю не зникли, що підтверджується фактом оголошення совєтами 19 жовтня 1955 року по радіо Вільнюса амністії "для людей з лісу". Секретар компанії Литви Антанас Снєчкус у своєму виступі в пресі підтвердив існування партизанів, коли сказав, що все ще "буржуазні націоналістичні бандити ховаються в лісах". КГБ 22 березня 1956 року закликало осіб, які "все ще переховуються", щоб вони скористалися з амністії. Останній провідник руху опору – Вакайас до 1956 року уникав арешту і його спіймали і повісили у Каунасі. Ще в 1957 році арештовувано людей за участь в партизанських діях. Навіть так пізно, як у 1959 році в Самоготії три повстанці були оточені, прийняли бій і загинули. Однак в той час збройний опір в основному припинився і резистанс прийняв інші форми.

Закінчення на 10-й стор.

ЕСТОНІЯ: ПОДВИЖНИКИ НАЦІЇ

Удо ХЕЛЬМЕ

У КАТІВНЯХ НКВС

13 березня 1953 року у Володимирській тюрмі, в камері № 15 помер в'язень №11 – так говориться в акті про смерть. Хто ж помічений числом одинадцять? Звичайно, це був один із в'язнів сталінського режиму, якому судилося пережити Йосипа Сталіна рівно на тиждень. З матеріалів кримінальної справи 5421, наприкінці якої і міститься вищенаведений акт, довідуємося, що це – Йоган Лайдонер – Головнокомандувач оборонними силами Естонії, засуджений 16 квітня 1952 року ОСО при МГБ СССР на двадцять п'ять років тюремного ув'язнення "за активну боротьбу проти революційного руху і ворожу дальність проти СССР".

Вирок, безумовно, суворий, як і тяжкі висунуті звинувачення, за які можна було б застосувати і вищу міру покарання – розстріл, тим більше, що в радянської влади були причини ненавидіти Йогана Лайдонера. Невідомо, чому до нього не застосували вищої міри. Вірогідно, при винесенні вироку бралося до уваги, що він здійснював інкриміновані йому "злочини", не будучи громадянином СССР. бо до дня депортації 19 липня 1940 року Естонія ще не була інкорпорована до складу Союзу, і тому Йоган Лайдонер не міг здійснити вказаних "злочинів" як громадянин СССР. Отже, фактично судили громадянина іноземної держави.

Пастушок

Цікава доля цієї небуденної, досі шанованої в Естонії, людини. Йоган Лайдонер народився 12 лютого 1884 року на хуторі Раба Вайрапеської волості, Вільяндіського повіту, в сім'ї наймита. Селянське, а особливо наймитське походження в кінці минулого століття, нікому не обіцяло легкого і привільного життя. Йоган Лайдонер, як розповідала його мати, вже в шестирічному віці почав заробляти і влітку 1890 року пішов у пастухи.

Тим часом родина Лайдонерів переселилася до Вільянді. Хоча Йоган прийшов у школу з запізненням на місяць, навесні за відмінне навчання він одержав премію 7,5 тисячі карбованців золотом. Від своїх учителів майбутній Главком успадкував палку любов до Естонії, почуття патріотизму, які з особливою силою виявилися під час визвольної війни 1918-1920 років.

Йоган Лайдонер закінчив міське училище з дуже високими оцінками, що заохочувало його продовжувати навчання, та грошей на це не було.

Вихід

Естонське прислів'я говорить: "Чим гірша біда, тим ближче підмога". Так і тут. У 1900 році на сімейній раді Лайдонерів було вирішено відрядити Юку в юнкерське училище. В юнкерському училищі Йоган, як і раніше, навчався відмінно. 1905 року він закінчив училище за першим розрядом, йому присвоїли звання підпоручика та нагородили золотим іменним годинником і гербом Російської імперії. Так син естонського батрака пробився в святая святих вищого суспільства – російський офіцерський корпус, що завжди було привілеями дворянства. Та розуму, таланту, працелюбству нема нездоланних перешкод і межі успіху.

Йоган Лайдонер вибрав 13-й лейбгвардії Єреванський гренадерський полк, що стояв у місті Манглісі, неподалік від столиці Грузії Тифлісу.

Вперед до вершин

Служба в полку йшла прекрасно, і він одержав дозвіл для вступу в Миколаївську академію Генерального штабу.

Три роки навчання в академії сталі періодом наполегливої праці, і як Віленське юнкерське училище, так і академію Генерального штабу Лайдонер закінчив за першим розрядом, тобто відмінно, і був нагороджений орденом Святої Анни III-го ступеня.

Йоган ЛАЙДОНЕР. 1939 р.

Після закінчення академії, Йоган Лайдонер одержав звання поручика і в 1913 році був призначений для проходження стройового стажування в 1-й Кавказький єгерський полк.

З початком війни Лайдонер проходив службу в штабі III Кавказького корпусу в Галичині. Лайдонер підтримував постійний зв'язок з Батьківщиною і цікавився всім, що там відбувалося. На початку 1917 року демократичні сили в Естонії все наполегливіше вимагали формування національних військових частин. У кінці 1917 року була сформована 1-а естонська стрілецька дивізія, начальником якої 23 грудня призначено 33-річного підполковника генерального штабу Йогана Лайдонера. Відтак аж до смерті 13 березня 1953 року вся його діяльність була підпорядкована інтересам Естонії. Правда, дехто звинувачує його в нерішучості й м'якотілості в 1940-у році, коли не було організовано належного опору вторгненню Червоної армії на територію Естонії. Однак, вже тоді було очевидним, що чинячи опір, естонці прирекли б себе на фізичне знищення і розселення по всьому СССР, як це сталося з багатьма малими народами, і нинішнє відродження не було б можливим.

Зоряний політ

Після жовтневого перевороту як біла, так і червона російські армії вирушили походом проти естонської незалежності, намагаючись знову перетворити Естонію в частину збанкрутілої Російської імперії.

У боротьбі за естонську незалежність генералові Погану Лайдонеру належить провідне місце, і він став національним героєм. Цікаве його становлення. Незважаючи на те, що в Естонії вже було два генерали, підполковника генерального штабу Йогана Лайдонера призначають Головнокомандувачем Естонським народним ополченням, яке в той час вело важкі бої проти успішних наступів Червоної армії. В середині грудня 1918 року Червона армія вже підійшла під Таллін і над Естонською Республікою нависла смертельна загроза більшовицького поневолення. Йоган Лайдонер зумів зупинити цей наступ і розпочати контрнаступ.

В останній тиждень грудня 1918 року наступ Червоної армії був зупинений під Кехра, 6 січня 1919 року з цього рубежу Естонське народне ополчення перейшло в наступ і під кінець року очистило територію Естонії від червоних військ та розгромило їх у Ланесвер у Північній Латвії. На початку 1920 року стараннями Главкома була створена боєздатна армія числом 100 тисяч, яка в 1919 році у важких боях з Червоною армією завдала їй такої поразки, що примусило уряд Радянської Росії 31 серпня 1919 року попросити миру. Це було рівноцінне визнанню незалежності Естонської Республіки й заслуг пастушка, який зумів вибитися в генерали й Головнокомандувачі.

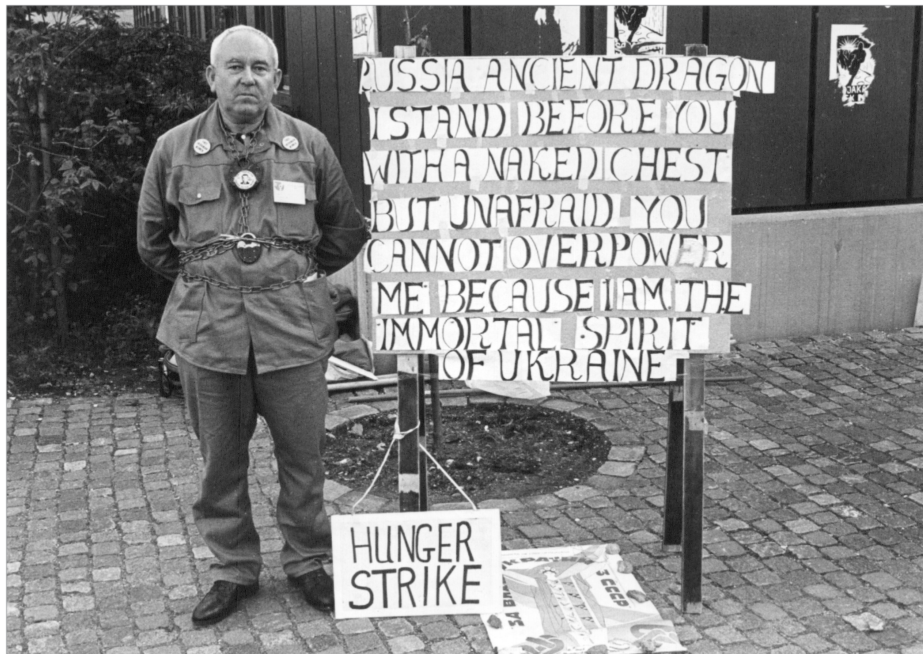
Генерал Йоган Лайдонер був упевнений в тому, що він все вищеописане зробив в ім'я свого маленького народу, в ім'я того, що любив: рідну землю, естонський народ. І тому, що естонський народ відповів йому взаємністю, він заслужив ненависть ворогів своєї країни.

Фрагмент із статті, опублікованої у журналі "Свобода народів"

ВІСТІ З ОСЕРЕДКІВ АБН: ДАНІЯ

УВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЙ СВІТ ПІДТРИМУЄ ЧЕЧЕНІЮ

Петро Кузьма БАЛИЦЬКИЙ представляє Україну в "московських кайданах". Копенгаген, 1980 рік

Марія ПИЖУК

Коли Москва розпочала військову агресію проти Чеченії, в усіх державах світу, де проживає українська діаспора, проводились акції підтримки чеченського народу, масові протести проти загарбницької політики Кремля. У березні 1995 року в Копенгагені проходила міжнародна конференція із соціальних проблем, у якій брали участь керівники більшості держав світу. Станиця Антибольшевицького Блоку Народів у Данії, яку вже 35 років очолює Петро-Кузьма Балицький, вирішила скористатися цією подією, аби донести до світової громадськості правду про геноцид чеченської нації. Українці вийшли на демонстрацію разом із чеченцями. До речі, у Копенгагені мешкає тільки сім чеченських родин, та й українських – небагато. Але їх підтримали представники інших народів, і впродовж десяти днів під будинками ООН проводилися демонстрації по 7–9 годин щоденно.

Люди тримали в руках писані англійською та датською мовами плакати: "КГБ – новий геноцид у Грозному", "Президенте Дудаєв! Народи Кавказу! Українська діаспора маніфестує свій протест проти геноциду в Чеченії!", "Борітеся проти московського імперіалізму!". 11 березня 1995 року було видрукувано 50 000 чисел щоденної газети ООН з транспарантами та плакатами на першій редакційній сторінці. Це число було вручено делегації кожної держави. Один із українських плакатів за свободу Чеченії журі комітету ООН з прав людини відзначило нагородою. Успіх був великий. СНН, телебачення інших держав, у тому числі й України, показали демонстрантів усьому світові.

Журнал "Свобода Народів" звернувся до пана Петра-Кузьми Балицького з проханням розповісти про цю могутню акцію АБН і одержав від нього листа. "Висилаємо Вам матеріали, – пише пан Балицький, – про нашу працю й організовану акцію в Данії. Постарайтеся помістити в українській пресі, передати Президентові Дудаєву та його армії, що українська діаспора їх не забула та ніколи не забуде. Як бачите, світова мафія не хотіла назвати Москву, Єльцина, Грачова, КГБ найбільшими злочинцями світу. Це вони запланували масакру народів на Кавказі. Наша демонстрація, організована Станицею АБН у Скандинавії, дала до рук кожній державній делегації матеріали про геноцид народу Чеченії. Ми розповідали сотням журналістів, до якого дикого, озвірілого злочину здатна імперська Москва. Українська діаспора надсилає Чеченії матеріальну допомогу, та, на жаль, вона не доходить до потерпілого від війни народу".

Пан Балицький надіслав багато світлин з акцій, що проводилися в Данії на підтримку Чеченії *(див. світлини внизу)*. Зворушує те, що українці та чеченці, живучи далеко від своїх історичних батьківщин, об'єдналися заради найвищого і наймогутнішого ідеалу – свободи народів.

Принагідно хотілося б нехай стисло, але розповісти про українського патріота і подвижника Петра-Кузьму Балицького, який, будучи членом ОУН і керівником Станиці АБН, все своє життя присвятив боротьбі проти московського імперіалізму, за свободу і незалежність народів. Протягом 35 років він організував у Данії та Швеції понад 300 антимосковських, антибольшевицьких демонстрацій. Ось що писала щоденна газета "Америка" 13 жовтня 1987 року в статті "Напад КГБ на українця в Данії":

"18 травня 1987 року представник Польського Еміграційного Уряду в Лондоні звернувся з проханням до українців Данії долучитися до їхніх протестів у справі масакри в Катині польських офіцерів, яких за наказом Кремля розстріляло НКВД у 1940 році. Від різних громадських і політичних організацій Європи було надіслано в Москву 37 телеграм. Український правозахисник П.-К.Балицький надіслав М.Горбачову телеграму такого змісту: "Коли скажеш правду, що то ви, росіяни, помордували 15000 польських офіцерів у Катині?" А через декілька годин авто з КГБ-істами приїхало на передмістя Копенгагену – Ґерлев під будинок, де проживає пан Балицький. Коли він вийшов з хати, то помітив це авто, в якому сиділи двоє працівників совєтської амбасади, а третій ішов пішки, слідкуючи за ним. Так вони обидва зайшли до місцевої бібліотеки. Тут П.-К.Балицький робив деякі відбитки на фотостатній машині, а кагебіст у той час маленьким фотоапаратом фотографував кожний його рух. Це зауважили кілька людей і сам п.Балицький, який підійшов до КГБ-іста і запротестував. КГБ-іст відразу вдарив його кулаком по голові і почав копати в живіт. Бачачи це, бібліотекар задзвонив до поліції, яка прибула на місце подій, але запізнилась, і КГБ-іст уже втік. Однак поліція зробила опит свідків того інциденту і подала до преси комунікат під назвою "Рукопашний напад КГБ в Ґерлеві". Як вияв протесту і обурення на брутальність органів КГБ в Данії, українці влаштовують у Копенгагені 48-годинну голодівку 6 і 7 листопада 1987 року, в день так званого 70-ліття большевицької революції. Дозвіл з поліції і повну підтримку вже отримано".

Це не одинокий факт, коли панові Балицькому доводилося зазнавати брутального шантажу з боку московських спецслужб, але він ніколи не відступав, коли йшлося про справу, якій служить усе життя. Два роки тому, у листопаді 1993 року Петро-Кузьма Балицький брав участь у Конгресі АБН у Києві, де познайомився з представниками Чеченського національного комітету АБН, довідався про історію боротьби чеченського народу за свободу. І коли Росія розпочала військову агресію проти Чеченії, знищуючи її народ, Петро-Кузьма Балицький рішуче виступив на захист права чеченської нації будувати самостійну державу на своїх етнічних землях. Тобто вчинив так, як велить сумління кожній чесній людині.

А нещодавно в редакцію зателефонували чеченці з Данії, знайомі пана Балицького. Вони дякували українцям за солідарність, за розуміння, за щирість. І ця єдність сердець назавжди залишиться в історії українсько-чеченських взаємин.

"Свобода народів", ч. 3, 1995 р.

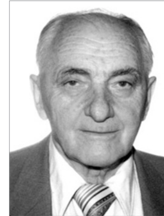

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

МОЄ ДОПОВНЕННЯ

Богдан КАЧОР

У газеті "Нація і Держава" від шостого червня 2013 року опубліковано статтю, в якій історик Володимир В'ятрович описує своє знайомство з покійним уже (помер 5-го січня 2013 року) журналістом, популяризатором Визвольної боротьби ОУН-УПА в Аргентині Енріке А.Мартінес Кодо, автором книжки "Ґеріжас трас ля кортіна де єрро-Партизанка За залізною завісою"(куртиною) та інших. Майже всі вони – про Визвольну боротьбу ОУН-УПА проти всіх окупантів України, за державність України – іспанською мовою. Про багатогранну журналістську діяльність в аргентинській пресі описав історик Володимир В'ятрович. Вона завжди полягала, вже після знайомства Енріке А.Мартінес Кодо з Визвольною боротьбою ОУН – УПА, в популяризації її шановним журналістом у аргентинській пресі та на радіо.

Я, Богдан Качор, – постійний співробітник, постачальник матеріалів про Визвольну боротьбу ОУН-УПА з рамени Українського Інформативно – Видавничого Інституту в Бунос Айресі. Його головою був доктор Василь Іваницький, містоголовами – ред. Юліян Середяк та Василь Косюк, секретарем і фінансовим – Богдан Качор. Нам допомагали молоді ентузіасти, українці, вже народжені в Аргентині, які мали закінчену середню освіту або початки вищої, добре знали іспанську мову і робили переклади з української на іспанську для преси і радіо. Тоді співробітники нашого Інституту – Маруся Полоз, Михась Бойко, Юрій Мушак, Юрій Лалак, Маруся Литвин, Іреней Липинський та інші, яких вже моя пам'ять не зберегла. Вони радо перекладали українські тексти про героїчну боротьбу ОУН – УПА для аргентинської преси і радіо. Я також хочу з пошаною згадати старшину дивізії "Галичина", журналіста Юрія Тиса-Крохмалюка, який знав Головнокомандувача УПА Тараса Чупринку ще зі студенських часів і напевно ділився інформацією про Командира з рівножвійськовиком-журналістом Енріке А. Матінес Кодо, який став одержимим пошаною до героїв визвольної боротьби ОУН – УПА за УССД та писав про неї в пресі.

Нью-Йорк, США

НАШ ДАЙДЖЕСТ

ЛИТОВСЬКИЙ РУХ ОПОРУ...

Закінчення. Початок на 9-й стор.

Багатолітня війна проти російських сил прорідила ряди борців за свободу. Один відділ партизанів, наприклад, втратив 72 вояків вбитими і 59 пораненими протягом року. Середні річні втрати вбитими і раненими складали близько п'яти з половиною тисяч партизанів. Уся війна 1944–1954 років правдоподібно коштувала повстанцям більше, ніж 40000 чоловік. Найбільш болісним було те, що смерть забрала 90 відсотків кадрового складу. Вишкіл нових кадрів став без сторонньої допомоги неможливим.

Це була жорстока війна, без пощади з обидвох сторін. Не було жалю до совєто-російських і литовських комуністичних активістів, які проводили політику пригноблення і геноциду. З 1945 по 1952 рік партизани скарали смертю близько 4000 комуністичних активістів, а в боях повстанці знищили 100000 окупантів із військ МВД, НКВД і совєтської армії. Проте, незважаючи на ці великі втрати, совєти змогли зосередити необмежені людські ресурси. Вони змогли дозволити собі великі втрати, аж поки їм удалося знекровити литовський опір.

Фрагмент із статті, опублікованої у журналі "Свобода народів", ч.3, 1995 р.

НОВІ ВИДАННЯ

КОЛИ ГІДНІСТЬ У ВИГНАННІ

Днями у видавництві "АЗ" вийшла друком книжка азербайджанської письменниці Зумруд Ягмар "Аллах повертається" у перекладі українською мовою.

Сказати, що твір мав великий резонанс на батьківщині автора, – надто мало. Він мав ефект пробудження приспаної свідомості, що раптом прокинулася з летаргічного сну від космічного вибуху. Без сумніву, книга не буде не поміченою в Україні.

Описані в ній події, що відбуваються в Королівстві, яке стало "ляпасом усім, хто говорить про демократію і людські права", в українців викличуть асоціації з цілком конкретними реаліями власної країни. У когось вони пробудять докори сумління, дехто зрадіє, мовляв, не ми одні такі... А хтось відчує поклик свободи – найчистіше громадянське почуття.

Презентація книги відбудеться за участю її автора та видавців 22 листопада, в рамках відзначення 70-ліття АБН і Дня Свободи в Україні, в приміщенні Конгресу Українських Націоналістів (вул.Антоновича, 3 б). Початок о 15 годині.

Книга Зумруд Ягмар "Аллах повертається" – про найвищу цінність цивілізації – свободу. Людина вільною має пройти свій земний щлях, визнаючи й за іншими право вільно творити своє життя – особисте, державне, національне, культурне, – тобто жити у злагоді із собою і законами Божими. Свобода – найвища цінність цивілізації, основа шляхетних, високоморальних вчинків, ідеал, що очищає розум від дріб'язковості, а душу – від захланності.

Похмурі реалії тиранії, про які йдеться в книжці, – розчавлення людських життів і душ, нищення історичної пам'яті і національних святинь, шантаж і залякування, зневага гідності та честі породжують у людей ниці інстинкти здичавілості та холуйства, спричиняють очевидні ознаки виродження духовності суспільства, від якого врешті відвернувся Господь. Далі – крах, небуття…

"Ця країна була ляпасом усім, хто говорить про демократію і людські права… Героїзм у цих місцях зник безвісти. А гідність разом із вірою в Бога відправили у вигнання. Тим часом по всій країні бовваніють пам'ятники Святому Батькові, який повчав спадкоємця – Молодого Короля: "Тримай народ у страху, щоб голова не боліла. Не давай їм вдосталь їсти, бо зазнаються. Не дозволяй їм почувати себе людьми, бо завтра подумають, що вони рівні з тобою". На жаль, у країні була нафта…"

Алегорії надто прозорі, аби не збагнути, хто такий Святий Батько і його нащадок Молодий Король. Утім, зображені автором Руїна, атмосфера несвободи та поглинання мороком людських душ легко екстраполюються на іншу, до болю знайому і рідну нам країну, яку, на щастя, ще начебто й не охопила кінецьсвітня безнадія, та до того йде…

Обкрадаючи країну, "де була нафта", її зверхники закликали народ не руйнувати стабільність, тобто не боротися за свої права, не протистояти корупції, не перечити, мовчати, скоритися. "У Королівстві вже не існувало законів, прав, справедливості та жалю. Люди більше не вірили в милість Короля, але відмовчувалися, бо ніхто не хотів біди на свою голову, ба, більше, навіть якщо Король осідлає знедолених, ніхто й пари з вуст не випустить". (Чи не до такого ж і ми прямуємо?) І справді, правитель уже не переймався "стабільністю": безвольні люди самі не захочуть її зруйнувати. Його турбувало інше: як звільнити народ від пристойності?

Схоже, Король пам'ятав досвід вождя світового пролетаріату – про звільнення останнього від совісті, як буржуазного пережитку. Пристойність втрачає людина, не обтяжена совістю. Тож "у країні дали свободу розваг і відібрали свободу волі". А згодом заходилися плюндрувати поховання предків, викидати з могил їхні кістки, знищуючи старий цвинтар і – пам'ять. Руками голодних нащадків, які за копійки руйнували родові святині, скоєно непрощенний злочин, аби на місці стародавнього кладовища спорудити Храм Святого Батька. Аллах відвернувся від Королівства, і чим більше це місце погрузало в болоті, тим далі віддалявся Господь"

Самозречення від свободи і совісті – тяжкий гріх. Чи не впаде на Королівство гнів Господній, як на прадавні міста Содом і Гоморру? "Через вчинки, думки деспотів і невігласів свобода перетворюється на безлад і розпусту. Тому Господь не повертається у ці місця…" А задля кого? "Якщо завтра в цій країні настане свобода, люди все одно не стануть вільними", – каже старець Натіку. Хіба можуть скористатися свободою, як найвищою цінністю, люди, в яких нема Бога в душі? "Чоловіки боялися не Господа, а поліцейських кийків. Тиранія Короля створила рабство, яке поневолило людські серця, не залишивши в них місця для Господа". А ті, хто Його, як Лейла, шукають, всюди натикаються на постаті скам'янілого чоловіка і врешті опиняються на дорозі смерті: Лейла загинула під колесами автомобіля.

І все-таки…Змальовуючи картину тотального упокорення духу, атмосферу безчестя, в якій моральні чесноти піддаються публічним висміюванням і обструкції, автор упродовж усієї книги не залишає читача над безоднею зневіри. Вже сама назва твору – "Аллах повертається" (куди? до кого?) – бринить надією на відродження – нації і людини. Чому? Тому що генетичний код народу – незнищенні, він передається нащадкам роду на рівні підсвідомості, стукає в серце, оживає в пам'яті, будить сумління. Честь Саїда та його роду врятувала пам'ять про бабусині слова: "Чоловік має сказати правду, а тоді сісти на коня і поїхати". Очевидно, вони прозвучали для нього, як заповіт прадідів. У поліції Саїд рятує жінок від наруги, а себе – від ганьби і, сказавши правду в прямому ефірі, помирає в студії телебачення.

Одна із сюжетних ліній книги – про подружжя Азера і Зарифи – особливо зворушлива і водночас правдива. Їхня сила – у внутрішній свободі і вірності ідеалам. Таких людей можна вбити, але не можна скорити. Азер – Редактор, один із тих, хто на книжкових сторінках постає як символ свободи слова в умовах деспотії. Ні злиденне життя, ні невіряння родини, ні тюремні мури не зламали його волі. Допоки він "карався, мучився, але не каявся" у в'язниці, його вірна дружина Заріфа, яка доглядала дитя, стала на прю з режимом, публікуючи в єдиній демократичній газеті статті, що дихали правдою і свободою.

Незабаром, як і треба було сподіватися, редакцію та її майно розтрощили, працівників побили. Редактори, однодумці Азера, незламні, як і він, тепер опинилися у безвиході: як видавати газету, на які гроші купити обладнання? Їхню справу рятує старенька жінка, мати одного з Редакторів. Вона, хранителька родової пам'яті, жертвує для відновлення газети сімейну реліквію – ремінь із дорогоцінним камінням. І в Редакторів появилася Надія – разом із імпульсами затонулого палацу Сонця.

Втім, у них, як на мене, Надія ніколи не зникала, а жила завжди – поруч із Вірою у перемогу ідеалів свободи і Любов'ю до свого народу. Жила навіть тоді, коли ні в низах, ні у верхах ніхто не міг збагнути: що ж то за недуга така – "свобода" і де вони, журналісти, її підчепили. Адже "свобода" низів була зведена до їжі і розваг, верхів – до грабунку недограбованого. А коли Редактори організували пікет на захист прав народу, то режим запропонував останньому концерт, мовляв, хто ж знехтує концертом і підтримає пікет. Так і сталося: пікетників розігнав натовп, що прийшов на концерт. Правда, яку хотіли відкрити Редактори людям, виявилася для них непотрібною.

То ж чи варто було терпіти наругу і страждати? Варто, вважає автор. Невипадково саме Редактори демократичної газети постають у книзі одинокими прапороносцями Свободи. Найбільша загроза деспотичним режимам – свобода слова. Навіть в умовах диктатури вона долає шлях до людської свідомості, а відтак, і розкріпачення розуму та звільнення людини у декілька разів швидше, ніж це під силу сучасним військовим потугам. Найпрекрасніша людина, коли вона усвідомлює Свободу, як найвищу цінність, даровану їй Всевишнім, і готова боротися за неї навіть ціною свого життя. Вона стає лицарем честі і свободи. І Господь повертає свої ласки її рідній землі.

Марія БАЗЕЛЮК

ГУМАНІТАРНА МІСІЯ

СВОБОДА АБО СМЕРТЬ!" – ЗНОВУ ЧУТИ КЛИЧ В ГОРАХ

У першій половині квітня 1995 року в Чеченській республіці – Ічкерія перебувала делегація Конгресу Українських Націоналістів, яку очолював народний депутат України Тарас Процев'ят, а в її складі були заступник Голови КУНу Сергій Жижко, народний депутат України Роман Круцик, член головного проводу КУНу Юрій Семенюк, голова Українського комітету АБН Марія Базелюк, київські журналісти Людмила Коханець, Володимир Коркодим і Ігор Кроль, а також представники Українського національного комітету Червоного Хреста. Гуманітарний вантаж – близько 45 тонн – вдалося передати Національній раді чеченців "Порятунок" тільки завдяки наполегливості й рішучим діям народних депутатів і керівників КУНу.

Тим часом "Свобода або смерть!" – знову чути клич в горах…

Роман КРУЦИК (з камерою) серед чеченських бойовиків. Він зняв фільм про Ічкерію

З українською делегацією зустрівся Президент Чечені Джохар Дудаєв

ЗЛОЧИН БЕЗ КАРИ

РОСІЙСЬКИЙ НАЦИЗМ

У СЕВАСТОПОЛІ І... У МІСЬКІЙ РАДІ

Мирослав МАМЧАК

Днями у центрі інформаційних повідомлень кримських ЗМІ стала синагога, яку севастопольська єврейська релігійна община "Хабад" будує біля майдану Повсталих.

ВАКХАНАЛІЯ АНТИСЕМІТІВ

Взагалі-то будівництво культових споруд у Севастополі не новина. За останні десять років у місті збудовано більше десятка церков лише УПЦ Московського патріархату, однак перша в місті синагога, яка хоч і будується осторонь від майдану, чомусь стала поперек дороги проросійським організаціям міста.

З вимогою припинити будівництво цієї культової споруди синагогу пікетували спільним пікетом Русская община Севастополя, русская община "Соболь", проросійських рух "За єдіную Русь" і "казачья" чорноморська сотня. У своїх виступах лідери названих організацій обізвали синагогу "капіщем", а релігійну громаду "нацистской ультраортодоксальною сектой". Та пікет і грізні заяви з вимогою припинити будівництво синагоги на єврейську громаду бажаного для проросійських організацій впливу не здійснили. Тоді через тиждень будову вночі закидали свинячими головами. Таким способом різномасті російські активісти помстилися севастопольським євреям.

Досі доволі стримана і миролюбна єврейська громада у відповідь провела прес-конференцію, на якій рада севастопольської єврейської релігійної общини "Хабад" виступила з офіційною заявою, в якій названі вище організації були звинувачені не лише у фашизмі, а й у "нацистській пропаганді" і діях. Таким чином був спровокований міжрелігійний конфлікт, якщо не більше.

ЯК У МІСЬКІЙ РАДІ УКРАЇНЦІВ ПІД "СТАТТЮ" ПІДВОДЯТЬ

Здавалося, що міська влада мала би оперативно відреагувала на відверті провокаційні дії проросійських організацій, які сіють у місті міжнаціональний і міжрелігійний розбрат. Та вийшло дещо інакше.

Реакція влади проявилася 12 листопада, коли на пленарному засіданні XIII сесії міської ради VI скликання одноголосно було ухвалене звернення депутатів Севастопольської міської ради до Президента України і Верховної Ради України про необхідність прийняття заходів по "неукоснительному соблюдению статьи 37 Конституции Украины". Нагадаємо читачам, що це якраз та стаття, яка забороняє діяльність політичних партій і громадських організацій, програмні цілі яких спрямовані на ліквідацію незалежності України, зміни конституційного ладу, пропаганду війни, розпалювання расової, міжнаціональної, релігійної ворожнечі, отже саме тих дій, які демонструють, і не тільки біля синагоги, вищеназвані проросійські організації.

Однак яке було здивування, коли громадськість ознайомили з доповіддю на сесії з цього питання, яку здійснив депутат від КПУ Артем Мальцев. Цей депутат у фашистських діях у Севастополі звинуватив ... Український національно-визвольний рух, який існував понад шість десятиліть тому. Розлого описавши депутатам страхи, які несе в собі український націоналізм, Артем Мальцев запропонував своїм колегам у зв'язку з виявленою ним загрозою фашизму в Севастополі вийти з пропозицією перед керівництвом держави заборонити символіку ОУН, батальйонів "Нахтігаль" і "Роланд", створених, на його думку, для "действий в операции Барбаросса совместно с диверсионными фашистскими батальонами" з членів ОУН, і які відтак стали базою Української Повстанської Армії, союзної з Вермахтом. "Иногда их называют "Украинский легион имени Степана Бандеры", зробив "відкриття" депутат-"дослідник".

Отже, з доповіді виходило, що свинячі голови в синагогу заносили не теперішні "казачкі" з антидержавних проросійських організацій Севастополя, а бандерівці – чи то з "Роланду", чи то "Нахтігаля", а може і з самого "Легіону імені Степана Бандери". Тут що не слово депутата, то нові історичні "відкриття", на таке в народі кажуть: що дихне – то брехне!

"Когда вижу, что по нашим улицам гуляет эта пакость с фашистской символикой, а на севастопольском Вечном огне львовские фашиствующие молодчики жарят яичницу, – не встидався брехати в сесійній залі з трибуни депутат, – я чувствую свою вину перед всеми 25 миллионами погибших из-за того, что ничего не могу сделать. Мы все, сидящие в этом зале, им жизнью обязаны. И каждый из нас по-своему в ответе за всё то, что происходит сегодня в городе и в стране. Именно это послужило причиной моей инициативы обращения к Президенту и высшему законодательному органу страны. Сегодня своим преступным бездействием, молчаливым согласием мы как будто бы смирились с уже расцветающей рядом с нами радикально-националистической идеологией, которую нам навязывает националистическое меньшинство, нам – большинству населения Украины. …И на уважении к их подвигу, а не на чуждой нам американской идеологии, мы будем воспитывать наших детей и внуков", – заявив Артем Мальцев.

Далі цей дослідник основ фашизму розказав присутнім про загрозу, яку несе Україні український націоналізм, виступив проти переписування історії. Про синагогу і погрози єврейській громаді проросійськими активістами – ні слова.

А ПРО ЗЛОЧИНИ КОМУНІСТІВ У СЕВАСТОПОЛІ ЗАБУЛИ…

Зрозуміло, чому цей комуніст, який веде цілком буржуазний спосіб життя, проти переписування історії. Бо тоді довелося б розказати депутатам і севастопольцям, що нацистські прихвосні з колаборантських проросійських воєнізованих організацій бродили севастопольськими вулицями в 1942–1944 роках якраз з тією ж самою символікою і прапорами, яку демонстрували біля будівлі синагоги всі оті теперішні "русскіє общіни" і "казачкі". І було їх тоді набагато більше, ніж в отих двох ротах, що іменувалися батальйонами "Нахтігаль" і "Роланд", і якими товариш Мальцев взявся лякати севастопольських депутатів, – аж чотири повнокровні батальйони СС. Слід було комуністу процитувати на сесії, як Ленін ще у далекому тепер 1921 році мріяв про допомогу італійським фашистам у звершенні світової революції. Чого цим закликом свого вождя до делегатів IV конгресу Комінтерну не хвалиться комуніст Мальцев?

Розказав би Мальцев колегам і нам всім заодно, дослідив би шлях і причини створення перших колаборантських підрозділів на території України, навіть штабу і управління дивізії СС "Росія" саме у Севастополі. Або – як партійні боси дременули у 1942 році з Севастополя, навіть не знищивши облікових карток рядових комуністів, чим практично видали їх окупантам, поділився б партійним досвідом зрад і антинародних дій своїх партійних попередників.

Це тим більш важливо, бо 16 грудня виповнюється 96 років першої Варфоломіївської ночі в Севастополі, кровавої різні, яку організували і провели вірні ленінці-більшовики на чолі з Ґавеном, Пожаровим і Ніною Островською по захопленню влади, організації збройного перевороту у місті. Чому не розказати про народження на крові севастопольців "красного флоту" та подальші більшовицькі репресії, які перевершили репресії німецькі: кайзерівців і гітлерівців разом узятих. Було б якраз до місця, саме до нинішньої традиції схилити голови перед пам'яттю безневинних жертв комуністичного терору в місті Севастополі, втрати від якого перевершили у кілька разів втрати Чорноморського флоту в роки І і ІІ Світових війн.

Врешті, говорячи про УПА, не треба було доповідачу спиратися на далекий від Севастополя Львів, бо, як свідчать архіви колишнього КДБ, підпілля ОУН і УПА в роки минулої війни діяло і у Севастополі. Очолював його сотник "Петро", а результати їх антигітлерівської боротьби після розстрілу цього підпілля — спершу гітлерівцями в 1943-у і остаточно комуністами — у 1944 році, присвоїли собі після війни комуністи.

Та Мальцев про більшовизм і його криваві репресії у Севастополі не говорить, для нього фашизм – це все, що пов'язане з незалежністю України. Тому він, скоріш за все, вважає антиконституційні дії проросійських організацій такими, що вповні відповідають статті 37 Конституції України.

З "КОКТЕЙЛЕМ МОЛОТОВА" ДО ПОЛЬСЬКОГО КОНСУЛЬСТВА? І БЕЗКАРНО?

Як на мене, дивним виглядає той факт, що навіть члени Партії регіонів в залі міськради робили вигляд, що вірять словам доповідача і замшілим комуністичним догмам, відвертій брехні (коли хто бачив львів'ян, що смажать яєчню на Вічному вогні на майдані Нахімова?) і перекрученим історичним фактам, та не бачать фашистських колон майже під стінами власної міської ради. Можливо, існує між ними якийсь зв'язок, про який ми не відаємо?

Тому вже взагалі не дивували відверто профашистські і провокаційні антиукраїнські дії наступного після сесії дня все тих же організацій, але вже під стінами Ґенерального консульства Польської Республіки у Севастополі. На черговому пікеті вони войовничо погрожували полякам спалити їхнє консульство "коктейлем Молотова". І демонстративно показували якусь запалювальну рідину. "Каждий русский ребёнок умееть готовить коктейль Молотова", "ми єщьо прідьом", – погрожував у бік консульства отаман "казаков" чорноморськой сотні.

Якихось дій правоохоронних органів, чи, як прийнято зараз називати, – силових структур, на відверті вже не тільки міжнаціональні, а міжнародні провокації антидержавних сил не прослідковувалося. Міліціонерам, що стояли поряд, таке дійство приносило задоволення. Отже, антиукраїнська вседозволеність, слід очікувати, вже незабаром викличе новий сплеск антиукраїнських і міжнаціональних провокацій, відвертої історичної брехні і перекручування історичної правди, спрямованих на приниження українців і Української держави.

Тож Президенту України і уряду країни і справді слід звернути пильну увагу на виконання статті 37 Конституції України в Севастополі та роль при цьому міської влади.

м. Севастополь

НАША МОВА КАЛИНОВА...

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

Неправильно	Правильно
Прейскурант цін…	Прейскурант (цінник)…
Висловлено претензії телерадіокомпаніям…	Висловлено претензії до телерадіокомпаній…
Пустирник…	Собача кропива…
Ржавчина роз'їдає залізо…	Іржа роз'їдає залізо…
Відбудуться сумні урочистості свята…	Відбудуться скорботні урочистості…
У бюджеті відсутні фінансові джерела…	У бюджеті не визначені фінансові джерела…
Найголовніша втрата – це попраний суверенітет…	Найголовніша втрата – це зневажений суверенітет…
Внештатна посада…	Позаштатна посада…
Довгий час грабували…	Протягом тривалого часу грабували…
Відповідає документам…	Узгоджено з документами…
Відступити назад…	Відступити…
За ним водиться звичка…	Він має звичку (у нього є звичка)…
Стаття гласить…	Стаття зазначає…
Добитися мети…	Досягти мети…
Зачитати доповідь…	Виголосити доповідь…
Взяти за шкірку…	Ухопити за петельки…
Не зовсім вірно…	Не зовсім так (не правильно)…
Крупно писати…	Писати великими літерами…
Менш усього…	Менш за все…
Під стать…	До пари…

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак **"Особливості правопису, відмінювання та походження імен", "Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання", "Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів", "Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв"** можна замовити тел. (044)353-19-77, моб. (095)718-98-00, (068)789-59-12, e-mail: **voloschak@yandex.ru**

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник та шеф-редактор – Степан Брацюнь, головний редактор – Марія Базелюк.

Редакційна колегія: Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715

Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"

Замовлення №

Наклад 14 000 прим.

Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9